

meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren:

»Vil regeringen udarbejde en ny sammenhængende trafik- og miljøhandlingsplan indeholdende de nødvendige love og bekendtgørelser, som kan opfylde CO<sub>2</sub>-målsætningen på trafikområdet i år 2005, og vil transport af farligt gods indgå i denne plan?«

(Forespørgsel nr. F 23).

Man gik først til dagsordenens punkt 25, som var:

## 25) Spørgsmål til ministrene.

### A. Spørgetimen

Der var ingen spørgetime.

### B. Spørgetiden

Spm. nr. S 692

2) Til statsministeren af:

**Keld Albrechtsen (EL):**

»Vil statsministeren erkende, at det vil være i strid med den danske undtagelse, hvis Danmark deltager i en ny organisation under NATO, kaldet NATO's europæiske forsvarsidentitet, som i realiteten erstatter Vestunionen (WEU)?«

### Skriftlig begrundelse

Ifølge Ritzau den 8. december 1998 hævder udenrigsministeren, at Danmarks forbehold over for forsvarspolitisk samarbejde i EU ikke vil stå i vejen for dansk deltagelse, hvis en opgave, som EU gerne vil have løst, lægges over i NATO. I Ritzau-telegrammet omtales de nye tanker om en såkaldt europæisk forsvarsidentitet, der er bragt på banen efter nye britiske signaler. Forslaget indebærer, at WEU afgør ved døden, og der i stedet oprettes en slags underafdeling af NATO, der altså reelt er en ny udgave af WEU. Forskellen er kun, at lande som Tyrkiet og Danmark dermed direkte kommer med. Det gør jo ikke sagen bedre, at Tyrkiet på

denne måde direkte integreres i EU's kommende forsvarspolitik.

Som sagen er fremstillet i dagspressen den 8. og 9. december 1998, ser det helt klart ud til, at regeringen nu fifler med den danske undtagelse. Løsningen må være, at Danmark ikke deltager i den ny underafdeling under NATO, der jo reelt er en genopstået WEU, men at Danmark kun deltager i det, som er NATO's formål, nemlig den gensidige forsvarsforpligtelse.

**Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):**

Den debat, vi har i gang lige i øjeblikket i Europa om vores evne til at gribe ind, hvis der er krise omkring os, er meget vigtig. Det er en debat, der handler om krisestyring, og ikke en debat, der handler om territorialforsvaret for Europa.

Alle er enige om, at det er en nødvendig debat; det er den danske regering også enig i, og derfor hilser vi debatten velkommen. Regeringen er også enig i konklusionerne fra det netop overståede møde i Wien, hvor det anføres, at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik må kunne støtte sig på en troværdig operationel kapacitet.

Debatten bør efter regeringens opfattelse først og fremmest samle sig om, hvordan europæerne kan anvende NATO i de tilfælde, hvor det er nødvendigt, at EU's beslutninger understreges med militære midler, dvs. i typiske krisestyringssituationer. I den forbindelse er de nye meldinger fra Frankrig og Storbritannien positive, fordi de også er udtryk for en fælles erkendelse af, at det europæiske forsvarssamarbejde må tage uddgangspunkt i NATO-samarbejdet.

Den klarhed, der nu foreligger, ikke mindst fra fransk side, tjener absolut til fordel for, at vi bliver bedre til at håndtere den type krisestyring, vi har så hårdt brug for. Ofte er vi kommet for sent, ofte er vi kommet for tøvende, og ofte er vi kommet for lidt resolut, når borgerkrigs-lignende tilstande er brudt ud eller er i færd med at bryde ud i vore nærområder. Derfor mener jeg, debatten er så fundamental.

**Keld Albrechtsen (EL):**

Nu har statsministeren valgt at tage de to spørgsmål i den omvendte rækkefølge, men det er i orden for mit vedkommende.

Jeg vil godt spørge statsministeren: Det er vel korrekt opfattet, at tidsplanen er, at der nu kommer et topmøde i NATO, og derefter kom-

mer der til juni et topmøde i EU, og så kan man forvente, at der bliver truffet beslutninger om det projekt, som jo går ud på, at koble EU og NATO sammen? Jeg vil også godt spørge statsministeren, når nu statsministeren hilser debatten velkommen, om der kommer et dansk udspil på området, og hvad den danske politik helt præcis bliver. En ting er jo, at man hilser andres tanker velkommen, men mener den danske regering, at EU skal kunne bede NATO om at stille militær til rådighed for EU-besluttede aktioner? Og mener den danske regering, at det ville være i overensstemmelse med den danske undtagelse?

**Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):**

Jeg kan oplyse, at vi faktisk allerede i 1996 vedtog, at de europæiske NATO-lande skal kunne gennemføre operationer ved hjælp af NATO-aktiver, også selv om USA ikke er med. Det er det, der kaldes NATO's europæiske sikkerheds- og forsvarsidentitet, og jeg tror, spørgeren godt kender den, men jeg vil bare lige minde om, at den beslutning blev truffet i 1996.

Så nævner vi ofte i debatten muligheden for, at man samtidig kan etablere – og det tror jeg spørgeren tænkte på – et mere direkte samarbejde mellem EU og NATO. Jeg synes selvlært, at Danmark bør deltage og følge med, men det er også vigtigt at sige i dag, at det er alt, alt for tidligt at udtale sig om, hvad den igangsatte proces vil ende med, og hvad konklusionen vil blive. Så langt er debatten ganske enkelt ikke kommet, og derfor vil jeg heller ikke kommentere de hypotetiske modeller, man kan tænke sig frem til. Jeg vil bare understrege, at den igangværende debat ikke ændrer ved vores forbehold i EU, sådan som det er velkendt for Tinget her og for hele den danske befolkning.

**Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg vil prøve at se, om vi kan komme det lidt nærmere.

Jeg synes Statsministeren har en lidt passiv holdning til, hvad der sker ude i verden: Nu må vi se, hvad der sker. Men man kan jo også selv blande sig i tingene og have en opfattelse.

Kerneproblemet er jo – det vil jeg gerne bede statsministeren bekræfte – at når det blev vedtaget på topmødet, at man skal have en troværdig operationel kapacitet knyttet til EU, mener man jo NATO, og det vil sige, at det nu ligger i kortene, at der kommer forslag om at knytte EU og NATO sammen. Jeg vil godt bede statsmini-

steren bekræfte, at det kan man ikke efter Amsterdamtraktaten. EU kan ikke gå ud og bede NATO om at gennemføre aktioner.

Og så er det, jeg spørger: Er det Danmarks politik, at man skal godkende sådanne forslag på det kommende EU-topmøde til juni? Eller er den danske politik, at man siger, at EU ikke skal kunne bede NATO om at gennemføre militære aktioner? Vi må da kunne få at vide, om det er en dansk politik.

Når jeg spurgte om undtagelsen, er det jo, fordi udenrigsministeren har sagt, at hvis der træffes beslutninger i NATO, kan Danmark sagtens deltage i de beslutninger, også selv om det er noget, der kommer på opfordring af EU, for det berører ikke den danske undtagelse. Det er, så vidt jeg kan se, en klar omgåelse af undtagelsen, udenrigsministeren dér lægger op til – fifleri vil jeg nærmest sige – og derfor synes jeg, regeringen skulle melde ud nu og gøre det klart, hvad dens politik er på det område.

**Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):**

Med hensyn til det første spørgsmål om forholdet mellem EU og NATO vil jeg gerne præcisere, at hverken Maastrichttraktaten eller Amsterdamtraktaten siger noget som helst om, at EU ikke må samarbejde med NATO. Det er derfor en misforståelse, at Amsterdamtraktaten skulle lægge hindringer i vejen for at udvikle et tættere samarbejde mellem EU og NATO.

Til det andet spørgsmål, om Danmark – med det forbehold, som de andre naturligvis respekterer – ikke kan deltage i NATO-operationer, må jeg også her rette en misforståelse. Forholdet er jo det, at Danmark er fuldgældigt medlem af NATO, og vi kan deltage i de NATO-operationer, som vi selv beslutter at deltage i. Vores forbehold over for beslutninger i EU har altså ikke noget at gøre med, hvad vi er med til at beslutte og gennemføre i NATO. Forbeholdet i EU er jo ikke et forbehold over for at være medlem af NATO. Det er vi fuldt og helt, og vi deltager fuldt og helt, som vi selv beslutter og tilrettelægger med de forpligtelser og de rettigheder, der er knyttet til et NATO-medlemskab.

**Keld Albrechtsen (EL):**

Jamen så vil jeg gerne spørge statsministeren: Hvis man nu – hvad alt jo tyder på bliver tilfældet – rent faktisk opretter en slags underorganisation i NATO, den vesteuropæiske forsvarsidentitet, som i virkeligheden erstatter Vestunionen, og EU så beder den underorgani-

sation om at rykke ud, har man så ikke omgået vores undtagelse over for Vestunionen? Det må statsministeren da kunne se.

Så vil jeg gerne stille et spørgsmål med hensyn til statsministerens traktatfortolkning. Statsministeren siger: Jamen der står ikke i Amsterdamtraktaten, at EU ikke må bede NATO om assistance. Men er det ikke sådan ifølge traktaten, at EU faktisk kun må det, der står i traktaten, at EU må, og når der ikke står, at EU må gøre det og det, må EU heller ikke gøre det? Det kaldes vist med et fint ord legalitetsprincippet, og er det ikke korrekt, hr. statsminister, at sådan er det ifølge traktaten: EU må kun gøre det, EU har hjemmel til?

**Villy Søvndal (SF):**

Jeg synes, det bliver en lidt underlig diskussion, når man lægger sig så meget på en bestemt institutionel ramme fra regeringens side. For SF har det afgørende nemlig ikke været en bestemt institutionel ramme omkring EU, for os har det været indholdet, nemlig at undgå, at der blev opbygget en egentlig forsvarspolitisk dimension.

Jeg kunne måske føle trang til, også efter diskussionen her, lige kort at sige, hvad forbeholdet faktisk går ud på, og jeg citerer fra Edinburghafgørelsen:

»I overensstemmelse hermed deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af afgørelser og aktioner inden for Unionen, som har indvirkning på forsvarsområdet, men Danmark vil ikke hindre, at der udvikles et snævrere samarbejde mellem medlemsstaterne på dette område.«

Her er det simpelt hen klokkeklart. Det er ikke en bestemt institutionel ramme, vi diskuterer. Vi diskuterer indholdet, nemlig at Danmark ikke deltager på det forsvarsmæssige område, og det vil jeg godt bede statsministeren bekræfte.

**Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):**

Til det første spørgsmål om de mange hypotetiske muligheder, diskussionen kan slutte med, har jeg ikke meget andet at tilføje end det, jeg allerede har gjort.

Ud over det er regeringens grundsyn – jeg ved godt, det ikke er Enhedslistens grundsyn, men det er regeringens – at vi bør føle et medansvar og også leve op til det for at være med til at løse nogle kriser, ofte og desværre af borgerkrigs lignende karakter, tæt på vore egne

områder. Eksjugoslavien er ét eksempel, Kosovo et andet eksempel. Når vi ser, hvor mange uskyldige mennesker der bliver slået ihjel eller bliver jaget op i bjergene under kummerlige vilkår, skal der ikke være tvivl om, hvor regeringen står. Vi skal være parat til at styrke vores fælles evne til at gribe ind og forhindre kriser og borgerkrige af den karakter.

Til det andet spørgsmål, hr. Villy Søvndal stillede: Når hr. Villy Søvndal læser teksten op – jeg har ikke kunnet tjekke den herfra – skal det sikkert nok forholde sig således. Men med hensyn til fortolkningerne af teksten og forbeholdet har vi jo diskuteret det et utal af gange, og det, jeg har sagt i dag, er, at vi naturligvis som alle andre respekterer forbeholdet. Mere er der i og for sig ikke at sige om den sag.

**Keld Albrechtsen (EL):**

Afsluttende kun det, at jeg ikke synes, statsministeren svarede på spørgsmålet om juraen, dvs. om traktaten tillader EU at gå til NATO.

Jeg vil blot slutte med at sige, at jeg synes, det er beklageligt, hvis regeringen bare flyder med og til sidst lader det hele blive, som Frankrig og Tyskland nu engang ønsker, i stedet for selv at have en politik, som vi kunne tage stilling til her i Folketinget: om det var den rigtige eller den forkerte. Men jeg kan også sige, at når der kommer den forespørgsel om hele dette spørgsmål, som regeringspartierne jo selv har været med til at rejse, efter nytår, må vi jo tage sagen op og håbe, at vi så kan få præciseret, hvad den danske politik egentlig er.

**Villy Søvndal (SF):**

Jeg vil i sagens natur ikke bebrejde statsministeren, at han ikke kan huske en konkret formulering i en traktat; det synes jeg er helt fair. Men jeg kan bekræfte, at jeg citerede korrekt, og det, jeg synes er den afgørende pointe, er, at med hensyn til Edinburghafgørelsen er det lige præcis ikke en diskussion om en bestemt institutionel ramme. Det er en diskussion om indhold.

Så vil jeg også sige, at det forhindrer ikke, at vi kan deltage i fredsbevarende operationer, bare ikke i den ramme, der hedder Den Europæiske Union; det er dét, som er det afgørende. Men jeg vil godt bede statsministeren bekræfte, at hvis jeg har citeret rigtigt, lyder det så ikke også for statsministeren, som om vi ikke blot diskuterer en institutionel ramme, men faktisk diskuterer det indholdsmæssige?

**Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):**

Konkret vil jeg lige svare på det konkrete spørgsmål, at det er rigtigt, som det blev sagt, at forbeholdet siger, at Danmark ikke deltager i beslutninger i EU, der har indvirkning på forsvarsområdet. Danmark har som bekendt, og som hr. Villy Søvndal formentlig ved, afgivet erklæringer om, at vi ikke har ønsket at deltage i disse beslutninger, fordi de træffes på grundlag af Maastrichttraktatens artikel J.4.2.

De beslutninger, jeg helt konkret refererede til, er beslutninger, hvor EU i nogle tilfælde har anmodet Vestunionen om at gennemføre operationer, der egentlig ikke kan siges at have indvirkning på forsvarsområdet. Må jeg nævne et enkelt eksempel, nemlig WEU's indsats for at hjælpe det albanske politi.

Vi har henvist til J.4.2. Som bekendt er teksten i forbeholdet formuleret nøjagtig efter artikel J.4.2., og hvis vi taler om det formelle og det institutionelle, er J.4.2 baggrunden også for de erklæringer, vi selv fra dansk side har afgivet. Blot det som en ekstra, supplerende oplysning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

**Fjerde næstformand (Margrete Auken):**

Vi går så til det næste spørgsmål, som altså er det første spørgsmål.

**Spm. nr. S 673**

1) Til statsministeren af:

**Keld Albrechtsen (EL):**

»Vil regeringen offentliggøre en redegørelse om USA's militære aktiviteter på Færøerne, og vil regeringen i den forbindelse give Færøerne en uforbeholden undskyldning for tilstedeværelsen af fremmede soldater på færøsk territorium?«

**Skriftlig begrundelse**

Morgenavisen Jyllands-Posten oplyser den 7. december 1998, at Danmark under den kolde krig i hemmelighed lod USA oprette militære anlæg på Færøerne. Dette skete i strid med den officielle danske politik, som var – og er, at der ikke i fredstid vil blive stationeret fremmede tropper på dansk territorium, dvs. heller ikke på Færøerne. (Sagen var anderledes for Grøn-

lands vedkommende, idet der her eksisterede en baseaftale).

**Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):**

Ja, det næste spørgsmål drejer sig om et stykke historie, og lad mig svare ganske kort, at regeringen ingen planer har om at iværksætte en undersøgelse om de militære forhold på Færøerne under den kolde krig.

Jeg skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at Færøernes Lagting i 1996 besluttede at iværksætte en historisk undersøgelse om de militære installationer på Færøerne under den kolde krig. Undersøgelsen gennemføres af en styregruppe med deltagelse af bl.a. flere færøske historikere.

Vi regner med, sådan som det er oplyst for os, at undersøgelsen ventes færdiggjort i løbet af første halvår af 1999. Når undersøgelsen er færdig, må vi naturligvis se på dens konklusioner. Jeg vil derfor ikke gå ind i enkeltspørgsmål på nuværende tidspunkt; det ville ikke være rigtigt.

**Keld Albrechtsen (EL):**

Tak for svaret.

Det, som jeg har bedt om, er for så vidt ikke, at statsministeren iværksætter en undersøgelse. Det, jeg har bedt om, er simpelt hen en redegørelse, at regeringen offentliggør en redegørelse for, hvordan det var med stationering af amerikansk militært personel på dansk, altså færøsk territorium, i den periode i strid med den politik, som jo er den officielle danske politik, nemlig at der ikke må være fremmed militært personel udstationeret på dansk territorium i fredstid, og det omfatter jo altså også Færøerne.

Så jeg vil godt spørge, om man ikke simpelt hen kan give en redegørelse for det, der skete. Vi ved jo godt, at der var amerikansk militært personel stationeret på Færøerne, og det er jo nemt for regeringen simpelt hen i sine hemmelige arkiver at trække disse ting frem og så meddele det til offentligheden. Det er såmænd kun det, jeg har bedt om, og i den forbindelse vil jeg så spørge statsministeren, om vi ikke kan få en sådan redegørelse.

**Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):**

Som sagt, undersøgelsen på Færøerne er i fuld sving og ventes efter det, der er oplyst for os, færdiggjort i løbet af 1999, men det kunne måske være nyttigt lige at supplere med at sætte denne undersøgelse ind i sit perspektiv. Må jeg

ikke blot nævne, at en af de færøske forskere, Jóannes Dalsgaard, som leder undersøgelsen, til færøsk radio har meddelt, at han opfatter artiklen i Jyllands-Posten som en gammel nyhed, der allerede var fremme i midten af 1980'erne.

Jeg synes også, det er vigtigt her i dag at sige, at lagmanden på Færøerne har udtalt til færøsk presse:

»Det, som nu er kommet frem i Danmark, er ikke andet, end hvad vi her på Færøerne har vidst de sidste år.«

Så derfor tror jeg, at det klogeste – og det er regeringens holdning – er, at det færøske samfund nu gennemfører den undersøgelse, Færøerne har besluttet, og så vil vi selvfølgelig læse den, ikke mindst konklusionerne, med stor interesse.

#### **Keld Albrechtsen (EL):**

Nu synes jeg desværre, at statsministeren blander to ting sammen. Den ene ting er, hvad vi vidste. Og det er jo da rigtigt, at vi vidste jo alle sammen godt – jeg vidste det da i hvert fald godt i midten af 1980'erne – at der var en sådan USA-installation på Færøerne. Vi havde også en stærk mistanke om, at den var bemanded med civilklædt, amerikansk militært personel.

Men én ting er jo, hvad vi har gået og vidst med os selv, noget andet er, hvad der rent faktisk, officielt, bevisligt foregik, og der er det, statsministeren kunne være behjælpelig med ved at gå i de danske arkiver, også for at skabe et sikkert grundlag for den undersøgelse, som nu finder sted på Færøerne, og simpelt hen offentliggøre, hvilke amerikanske militærfolk det var, der var på Færøerne. Kan vi ikke simpelt hen få det at vide? Statsministeren behøver ikke at kalde det en redegørelse, hvis han synes, at det er for stort et ord, men så simpelt hen fortælle os, hvilke amerikanere det var, der gik rundt deroppe, og officielt få bekræftet eller afkræftet, hvad der foregik.

Det fører mig så frem til det andet spørgsmål, som statsministeren ikke har besvaret endnu, nemlig: Ville det så ikke være mere rigtigt i forbindelse med, at man afklarer det spørgsmål én gang for alle, at man så simpelt hen gav Færøerne en undskyldning for, at man havde krænket principperne i sikkerhedspolitikken?

Hermed sluttede spørgsmålet.

#### **Bortfaldne spørgsmål**

**Fjerde næstformand (Margrete Auken):**  
Spørgsmål nr. S 678, S 680 og S 679, der er stillet til forskningsministeren af hr. Preben Rudienggaard, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålene, der hermed er bortfaldet, lød således:

#### **Spm. nr. S 678**

Til forskningsministeren (8/12 98) af:

**Preben Rudienggaard (V):**

»Vil ministeren svare på, hvorvidt Forskningsministeriet behandler en henvendelse fra forskningsprojektet Trans Lingua, og såfremt ministeriet behandler sagen, oplys, hvornår sagen ventes færdigbehandlet?«

#### **Begrundelse**

Ved brev dateret den 30. september 1998 har spørgeren bedt ministeren svare på ovenstående spørgsmål. Efter utallige rykkestre for svar har spørgeren endnu ikke hørt noget fra ministeriet, hvorfor samtlige spørgsmål nu stilles i henhold til Folketingets forretningsordens § 20. Dette spørgsmål er således nr. 1 af i alt 3 spørgsmål.

Baggrunden for henvendelsen er, at Trans Lingua henvendte sig til spørgeren i starten af september som følge af, at Trans Lingua følte sig diskrimineret af Forskningsministeriet. Diskriminationen skulle bestå i, at henvendelser til ministeriet blev ignoreret og sagsbehandlingen trukket i langdrag.

Desværre må spørgeren konstatere, at han som medlem af Folketinget nu har haft samme oplevelse. Hvad spørgeren troede kunne ordnes i fred og fordragelighed pr. korrespondance, har ikke kunnet lade sig gøre. Derfor søger spørgeren nu svar via Folketingets forretningsordens § 20. Det er ganske enkelt utilfredsstillende, og det sætter ministeriets sagsbehandling i et særdeles dårligt lys.

**Spm. nr. S 680**

Til forskningsministeren (8/12 98) af:

**Preben Rudiengaard (V):**

»Vil ministeren svare på, hvilke forskningsprojekter på sprogområdet ministeriet giver tilskud til, og er forskningsresultaterne afgørende, eller har det alene betydning, om forskningsprojektet fra start er iværksat med offentlige eller private midler?«

**Begrundelse**

Ved brev dateret den 30. september 1998 har spørgeren bedt ministeren svare på ovenstående spørgsmål. Efter utallige rykkere for svar har spørgeren endnu ikke hørt noget fra ministeriet, hvorfor samtlige spørgsmål nu stilles i henhold til Folketingets forretningsordens § 20. Dette spørgsmål er således nr. 2 af i alt 3 spørgsmål.

Baggrunden for henvendelsen er, at Trans Lingua henvendte sig til spørgeren i starten af september som følge af, at Trans Lingua følte sig diskrimineret af Forskningsministeriet. Diskriminationen skulle bestå i, at henvendelser til ministeriet blev ignoreret og sagsbehandlingen trukket i langdrag.

Desværre må spørgeren konstatere, at han som medlem af Folketinget nu har haft samme oplevelse. Hvad spørgeren troede kunne ordnes i fred og fordragelighed pr. korrespondance har ikke kunnet lade sig gøre. Derfor søger spørgeren nu svar via Folketingets forretningsordens § 20. Det er ganske enkelt utilfredsstillende, og det sætter ministeriets sagsbehandling i et særdeles dårligt lys.

**Spm. nr. S 679**

Til forskningsministeren (8/12 98) af:

**Preben Rudiengaard (V):**

»Har ministeren, på baggrund af Forskningsministeriets kritisable sagsbehandling af henvendelser vedrørende forskningsprojektet Trans Lingua, planer om at stramme op i Forskningsministeriets interne sagsbehandling?«

**Begrundelse**

Ved brev dateret den 30. september 1998 har spørgeren bedt ministeren svare på ovenstående spørgsmål vedrørende forskningsprojektet Trans Lingua. Efter utallige rykkere for svar har spørgeren endnu ikke hørt noget fra ministeriet, hvorfor samtlige spørgsmål nu stilles i henhold til Folketingets forretningsordens § 20. Dette spørgsmål er således nr. 3 af i alt 3 spørgsmål.

Baggrunden for henvendelsen er, at Trans Lingua henvendte sig til spørgeren i starten af september som følge af, at Trans Lingua følte sig diskrimineret af Forskningsministeriet. Diskriminationen skulle bestå i, at henvendelser til ministeriet blev ignoreret og sagsbehandlingen trukket i langdrag.

Desværre må spørgeren konstatere, at han som medlem af Folketinget nu har haft samme oplevelse. Hvad spørgeren troede kunne ordnes i fred og fordragelighed pr. korrespondance, har ikke kunnet lade sig gøre. Derfor søger spørgeren nu svar via Folketingets forretningsordens § 20. Det er ganske enkelt utilfredsstillende, og det sætter ministeriets sagsbehandling i et særdeles dårligt lys.

Man vendte herefter tilbage til dagsordenens punkt 24, der var:

**24) Tredje behandling af lovforslag nr. L 1: Forslag til finanslov for finansåret 1999. Forhandlingen om ændringsforslagene genoptoges.**

**Jes Lunde (SF):**

De ændringsforslag, vi skal behandle her i dag, er selvfølgelig domineret af det finanslovsforlig, der er indgået.

Det er jo et sort finanslovsforlig, som skærer voldsomt ned på dagpengene ved, at man forringer muligheden for folk for at blive i dagpengesystemet – de skal kunne falde ud efter fire år – man forringer efterlønsordningen især for de arbejdsmænd, som efterlønsordningen lige præcis var lavet for. Man skærer ned på det sociale område, bistandsklienter, folkepensionister, der mister skatterabatten i højskattekom-munerne, osv. osv. Det er linjen i det.

Samtidig føres der en stram politik i forhold til kommuner og amter, hvor de ikke får mulig-

hed for at løse de opgaver, som alle partierne i valgkampen var ude at love man ville løse.

Så det er alt i alt et sort finanslovsforlig, vi står med. Anderledes kan det jo heller ikke være, når man laver forliget med Venstre og De Konservative i stedet for at bygge videre på de gode erfaringer, vi har haft de sidste to år, hvor der er indgået finanslovsforlig mellem regeringen og SF, og hvor det har været ene positive nyheder, sociale forbedringer, miljømæssige forbedringer, uddannelsesmæssige forbedringer, der har været det dominerende i billedet.

De mere grundige kommentarer til regeringens forlig med de borgerlige skal jeg vende tilbage til i morgen, hvor vi får den store og principielle debat om finanslovsforslaget.

De af regeringens ændringsforslag i dag, som markerer nogle af de her resultater i forliget, vil vi selvfølgelig stemme imod. Så er der andre ændringsforslag fra regeringen, som vi kan støtte; det er f.eks. udmøntningen af satsreguleringspuljen, som er en af de få positive ting. Der har SF jo en gammel aftale med et flertal af partier her i Folketinget om udmøntning af satsreguleringspuljen, og det er igen i år lykkedes at udmønte den på en særdeles fornuftig måde, så der bliver gennemført gode sociale forbedringer. Det vil vi selvfølgelig også støtte ved afstemningen.

Vi vil også støtte nogle af de merbevillinger til kriminalforsorgen, der er lagt op til. Også dér har vi en slags aftale med regeringen om, at det er noget, vi skal forhandle i det nye år, sætte mere kriminalpolitisk indhold på, og det er vi selvfølgelig parate til.

SF har også stillet sine egne ændringsforslag, og de ændringsforslag skal først og fremmest dokumentere, at det var muligt at prioritere på en anden måde. Vi har derfor i bemærkningerne til vores ændringsforslag lavet lige præcis en opstilling, som viser, at i stedet for at lempe selskabsskatten for de allerstørste aktionærer her i landet, i stedet for at afskaffe aktieomsætningsafgiften, i stedet for at nedsætte skatten på jord, i stedet for at afskaffe arbejdsmarkedsbidraget for arbejdsgiverne, i stedet for at bruge 3,4 mia. kr. til at øse ud til de bedst stillede i vores samfund, så kunne man, hvis man lod være med det, undgå mange af nedskæringerne.

Man kunne fjerne nedskæringen på boligstøtten, på Socialministeriets område, man kunne undgå de grove nedskæringer på taxametrene på uddannelsesinstitutionerne, man kunne undgå besparelsen på medicintilskuddet, og så

kunne man endda samtidig skabe plads til mange nye forslag til politik.

Vi har nævnt bedre uddannelsesplanlægning, uddannelse af flere social- og sundhedshjælpere, jobrotation, hvor der skabes bedre mulighed for at dele arbejdet ude på arbejdsmarkedet, godkendelsesordning for kemiske stoffer, så vi strammer op på arbejdsmiljøpolitikken, efteruddannelse, bedre økonomi for studerende med børn, bedre boligstøtte for enlige forsørgere, målrettet forskning på sundhedsområdet, bedre byfornyelsesindsats, kulturpolitiske nyskabelser som spillesteder og billedkunst. Kulturanlæg i provinsen kunne der også blive en pulje til. Der kunne blive bedre kollektiv trafik. Der kunne blive en solcellehandlingsplan. Der kunne blive penge til materiefornyelse på sygehusene, og der kunne også blive penge til bedre velfærd i kommunerne, sådan at de havde bedre mulighed for at leve op til deres forpligtelser på hjemmehjælpsområdet og på daginstitutionsoverområdet.

Alt det kunne man have fået i stedet for for de 3,4 mia. kr. Det er selvfølgelig et valg, som forligspartierne har truffet, når de synes, det var bedre at dele skattelettelser ud til det store erhvervsliv, bedre at dele skattelettelser ud til aktionærerne, i stedet for at løse de her samfundsopgaver.

Vi synes, det er et fuldstændig forkert valg, og det er derfor, vi i vores lange stribe af ændringsforslag i dag har ønsket at vise, at det krone for krone kunne have ladet sig gøre at bruge pengene på en helt anden måde, sådan at der var sociale fremskridt, uddannelsesmæssige fremskridt, miljøpolitiske nyskabelser.

Vi får se, hvordan afstemningen bliver, men det er jo desværre temmelig forudsigteligt; at regeringsblokken har bundet sig til Venstre og De Konservative. Og selv om jeg kunne forstå på hr. Jan Petersen, at det gjorde ondt på ham at stemme imod nogle af SF-forslagene, ville han jo nok alligevel gøre det, fordi han har pantsat sig til Venstre. Det er Venstre, der i dag bestemmer, hvad hr. Jan Petersen må stemme til de her ændringsforslag.

Enhedslisten har også stillet en stribe ændringsforslag. De fleste af dem går i samme retning som vores, og dem kan vi selvfølgelig støtte. Der er måske lige tre enkelte af forslagene, jeg skal sige noget særligt om.

Enhedslisten har et forslag om at afskaffe satsreguleringspuljen; det stemmer vi selvfølgelig imod. Vi mener, der er lavet en fornuftig

aftale igen i år om udmøntning af satsreguleringsspuljen.

Enhedslisten har et par forslag om noget, de kalder for jobbank, hvor man skal give mulighed for, at der kan komme nogle penge fra staten med, når der oprettes stillinger ude i kommuner og amter. Det er vi principielt positive over for, og derfor vil vi stemme for den bevilling, de i første omgang foreslår på området. I anden omgang bevæger de sig op i et noget urealistisk luftlag, hvor de pludselig foreslår en pulje på 8,4 mia. kr. Der må vi nok sige, at der tror vi ikke længere, at tingene kan hænge sammen, og derfor vil vi undlade at stemme til det forslag.

Enhedslisten har endelig et forslag om at spare 3 mia. kr. på forsvaret. Det vil vi stemme for for at markere vores principielle støtte til forsvarsbesparelser, selv om vi nok mener, at Enhedslistens forslag ikke lige er den rigtige model. Vores eget oplæg er, at vi skal op på en besparelse på 20-25 pct. i løbet af 3-4 år. Det tager altså nogen tid at omstille sig til så store nedskæringer.

Til gengæld mener vi, at det er vigtigt, at de også bliver gennemført, og for at vise, at vi principielt er enige i, at der er en mulighed for at spare, vil vi altså stemme for her.

Så har vi forslagene fra Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet. Der er såmænd også enkelte forslag her, som vi kan støtte. På sundhedsområdet er der nogle forslag om øgede bevillinger på sygehusområdet. Inden for hjemmehjælp er der også forslag, vi kan støtte.

Vi tager stilling fra sag til sag vedrørende de forslag, der er stillet fra de her partier, og er der noget, som trækker i den rigtige retning, vil vi markere vores principielle støtte ved at stemme for dem, uanset om den tekniske løsning kunne afvige fra den måde, som vi ønskede at gøre det på.

Man kan f.eks. diskutere, om det er rigtigt at finansiere en udbygning af hjemmehjælp og sygehuse med låneordninger, fordi det er jo ikke holdbart på lang sigt, men nuvel, vi vælger at støtte principielt for at markere, at vi er enige i sigtet.

Så er der selvfølgelig også andre ændringsforslag fra Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet, som vi er klart imod. Det gælder besparelser på ulandspolitik, det gælder på flygtningområdet, det gælder, når man er inde og lufte de holdninger, som Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet er nok så velkendte for: lysten til

at spare på alt og alle, når man kommer uden for nogle specialområder, som Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet for tiden har valgt at profilere sig på som mere fornuftige partier. Vi får se, hvor længe den profil holder; jeg tør ikke sige det.

Vi har da noteret os, at samtidig med at man er villige til at gå imod regeringens forslag om at tage penge fra folkepensionister, holder man sig ikke for gode til at skære ned på støtten til det almennyttige byggeri. Så det er lige med at finde ud af, hvor linjen nu ligger hos Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet, men vi er klart imod, når de kommer til forslag til sociale besparelser, forslag til ulandsbesparelser, besparelser på flygtningehjælp, osv.

Så synes jeg i øvrigt, at de gode partier derovre er faldet en lille smule af på den, når vi ser på ambitionsniveauet i ændringsforslagene. Vi skal kun 1 år tilbage, hvor der var et ændringsforslag på 230 mia. kr. på en enkelt konto. Så er det, man foreslår i år, ærlig talt lidt blodfattigt. Men pyt med det.

Vi går til afstemningerne her senere på eftermiddagen. Jeg kan forudse, at det ender med et mønster, der nok gør, at vi må stemme nej til finansloven i morgen, men det kan vi så tage en grundigere debat om under den store debat i morgen.

#### **Kristian Thulesen Dahl (DF):**

Den danske økonomi er næppe helt så stærk, som regeringen gerne vil give et billede af.

Det er måske en naturlig situation, at en regering forsøger at give et billede af dansk økonomi, der er bedre, end de bagved liggende tal viser. Det er et faktum, at betalingsbalancen er i frit fald, og det er et faktum, at det økonomiske råderum desværre bliver indskrænket.

Det, der så er afgørende, er naturligvis, om man med finanslovsforliget har skabt en situation, der forbedrer mulighederne for at løse de fundamentale problemer, der er i den danske økonomi, og som trænger til at blive forbedret. Og vi må sige fra Dansk Folkepartis side, at der både er skidt og godt i det indgåede finanslovsforlig, men samlet set er resultatet efter vores opfattelse ikke godt nok.

Det er velkendt, at et punkt som arbejdsmarkedsreformen er noget, der har fået vores fulde støtte, og det er også velkendt, at de punkter i finanslovsforliget, der drejer sig om at gøre konkurrenceevnen bedre, også er et område, som har fået Dansk Folkepartis støtte.



Hr. Jan Petersen nævnte tidligere i sit ordførerindlæg, at det ikke havde skortet på forslag fra oppositionen under de forhandlinger, der har været, med hensyn til at finde ekstra udgifter, men det havde bestemt været svært at finde de tilsvarende forslag til indtægter eller subsidiært besparelser.

Det er jeg naturligvis ikke enig med hr. Jan Petersen i. Sagen er, som det også fremgår af de ændringsforslag til finanslovsforslaget, som Dansk Folkeparti har indleveret, at de naturligvis hænger sammen, og at man finder de økonomiske midler, der skal til, ét sted for at bruge flere penge et andet sted.

Noget andet er, at hr. Jan Petersen og jeg ikke er enige om den politiske prioritering, ikke er enige politisk i, hvor der så skal findes penge. Det er jo en del af den politiske proces; men det gør naturligvis ikke, at vi ikke har fået tingene til at hænge sammen.

Et eksempel, som har været fremhævet, og som jeg også gerne lige vil tage ind her i debatten om ændringsforslagene, er naturligvis ulandsområdet, hvor Dansk Folkeparti har stillet forslag om en rimelig gedigen besparelse. Vi har det principielle standpunkt, at det vil være ganske udmærket, hvis Danmark ligger på en ulandsbistand på de 0,7 pct. af BNI, som er anbefalet, og det er det, vores ændringsforslag går ud på.

Vores ændringsforslag går ikke ud på principielt at afskaffe ulandsbistanden, men går altså ud på at få ulandsbistanden bragt på det niveau, der hedder 0,7 pct. af BNI. Efter vores opfattelse er det rimelig tilfældigt, det tal, man lander på i dag. Et eksempel til at illustrere det kan være, da EU foreslog, at man skulle indregne rentemarginalen mellem ind- og udlån i det danske bruttonationalprodukt, og vi på vores foranledning fik at vide, at det ville medføre en automatisk stigning i ulandsbistanden på 400 mio. kr.

Altså sådan nogle tilfældigheder synes vi ikke er udtryk for noget fornuftigt. Tværtimod synes vi, at man bør lægge sig fast på et mindre tal og så til gengæld fokusere mere på kvaliteten i ulandsbistanden.

Hvis man bare fastholdt eksempelvis 1998-niveauet på ulandsbistanden, ville man have opnået en besparelse på 470 mio. kr., og må jeg stiltødt gøre opmærksom på, at det er faktisk mere, end man sparer på medicinområdet. Det vil sige, at bare ved at have fastholdt ulandsbistanden på 1998-niveau kunne man

fuldstændig have friholdt medicinområdet, altså for de syge danskere; det kunne man have friholdt for besparelser.

Der er naturligvis andre ting, som jeg gerne lige vil fremhæve her i finanslovsforliget, som vi føler går i den gale retning, og jeg skal så naturligvis komme mere ind på det i morgen ved tredjebehandlingen.

Boligstøtteområdet har vi allerede markeret på under debatten i formiddag. Vi sagde jo i forhandlingerne, at udgangspunktet for os var et ja til forandringer i boligstøtten; vi ville gerne se på den reform, som regeringen havde fremlagt, men vi ønskede, at forslaget blev ændret, så man ikke lavede besparelser på dem, der havde de absolut mindste indkomster i dette land.

Det har regeringen ikke ønsket at lytte til; man ønskede måske at lave en lidt langsommere indfasning af den samlede besparelse, men selve hovedsigtet i sparemåden har man ikke ændret ved. Og det er klart, det har vi fra Dansk Folkepartis side syntes var forkert, og derfor er vi imod forslaget. Det betyder også, at de ændringsforslag, som jo er stillet, der skal genoprette det område, vil vi støtte.

På medicinområdet sagde vi ja til, at der blev lavet en reform, som betyder, at jo større medicinforbrug man har, jo større procentuelt tilskud får man også. Men vi sagde her, at vi ikke ville acceptere, at medicinområdet, altså syge menneskers forbrug af medicin, skulle være et spareobjekt, så ergo skulle pengene enten tilbage til samme område eller et andet nært beslægtet område inden for sundhedssektoren. Det er ikke sket. Tværtimod har man samlet set fundet besparelser på medicinområdet. Det kan vi ikke støtte. Forslag, der genopretter dette, støtter vi naturligvis.

I øvrigt er det jo paradoksalt, at da finanslovsforliget var indgået og jeg skulle til et møde i det jyske, da hører jeg pludselig i Radioavisen kulturministeren meddele, at man nu har fået den bedste finanslov i årevis for kulturen i Danmark, samtidig med at det stod klart, at man havde fundet en gedigen besparelse på medicinområdet. Vi synes ikke, en sådan prioritering er særlig god, og derfor vender vi os selvfølgelig stærkt imod den prioritering, som regeringen og forligspartierne her har foretaget.

Med hensyn til efterlønsområdet har vi jo selvfølgelig trasket den debat igennem flere gange, men jeg skal ikke undlade her lige at gøre opmærksom på, at vi synes, det er util-

fredsstillende, at Folketinget behandler kontingentsstigning og garantibevis uden at have set den anden del af efterlønsreformen.

Det er sådan, at vi dagligt kan læse i medierne, at der tales om ændringer i det forlig, der blev indgået. Vi kan registrere, at forligspartierne holder møder med henblik på at ændre det, der er blevet aftalt. Det vil sige, at den aftale, som oprindeligt kom ud, og som vi havde at forholde os til, holder ikke vand mere; den er ændret på mange punkter.

Det er såmænd godt nok, at den er det, og det er godt, at der bliver lyttet til kritikken, men det er ikke tilfredsstillende for Folketinget på den måde at behandle halvdelen af en reform uden at kende den anden halvdel. I den anledning har vi stillet nogle forslag i en anden debat, vi har haft i dag, og vi fastholder naturligvis vores kritik.

Men hensyn til sygehuse vil jeg gerne gøre den bemærkning, at den ventelistegaranti, som er kommet ud af finanslovsforliget, efter Dansk Folkepartis opfattelse er det absolut mindste, man overhovedet kunne foreslå i forhold til det forslag til vedtagelse, som et enigt Folketing vedtog i oktober måned.

Der er efter vores opfattelse intet i den aftale, og den burde ikke have været lavet på baggrund af det forslag til vedtagelse, og derfor er det at påstå, at der er noget som helst gennembrud på sygehusområdet over for ventelisterne i finanslovsforliget, simpelt hen at forsøge at foregøgle folk noget usandt.

Det bliver så sagt, at der er et gennembrud for private sygehuse, og nu kan de private hospitaler for alvor komme på banen. Det er der efter vores opfattelse overhovedet ikke, og jeg havde nær sagt, at der er heller ikke grund til at tro, at det vil batte ret meget. Der, hvor private sygehuse kan have en funktion, er ved at presse det offentlige sygehusvæsen, når det offentlige sygehusvæsen ikke lever op til sine forpligtelser.

Udgangspunktet skal naturligvis være, at det offentlige sygehusvæsen lever op til sine forpligtelser og behandler folk inden for en ramme, f.eks. på de 6 uger, som Sundhedsstyrelsen har udmeldt på nogle sygdomstilfælde i dag. Men har udvalgt fire bestemte sygdomskategorier og sagt, at lige præcis inden for de fire, hvor der i øvrigt ikke er store problemer for amterne med at overholde ventetiderne, de maksimale ventetider udmeldt af Sundhedsstyrelsen, der skal man have ventelistegaranti.

Men på alle andre områder har man ikke taget fat endnu, og derfor er det virkelig mindstemålet, man har taget fat på dér.

Derfor støtter Dansk Folkeparti naturligvis de ændringsforslag, der er stillet af forskellige partier, som vil sørge for flere midler til sygehussektoren og forsøge at komme ventelisterne til livs for alvor og føre en ordentlig kamp, også ved at sætte flere midler af, hvilket forligspartierne jo ser bort fra.

Så må jeg sige om det forslag, som også har været nævnt af tidligere ordførere, om arbejdsgivernes betaling af behandling uden efterfølgende beskatning hos lønmodtageren – det har været nævnt konkret i forhold til forslaget om alkoholbehandling – at det er naturligvis noget, som Dansk Folkeparti varmt støtter.

Men når hr. Thor Pedersen nævner det i dag som et eksempel på noget, der skulle have været en indrømmelse til Venstre, et sted, hvor Venstre har gjort noget, så kan jeg da ikke undlade at gøre opmærksom på, at så vidt jeg husker, så fremgik det faktisk af regeringens lovkatalog, at regeringen ville komme med det her forslag i indeværende samling.

Det, der derfor er afgørende for os i Dansk Folkeparti, er naturligvis, om man har bestræbt sig på at få flere ting under den overskrift, der hedder, at lønmodtageren ikke bliver beskattet, hvis arbejdsgiveren betaler behandlingen. Det er ikke lykkedes for Venstre og De Konservative i finanslovsforhandlingerne, og det synes vi er ærgerligt, fordi det havde der været god grund til at sætte fokus på. Det forsøgte vi rent faktisk, men vi kan desværre konstatere, at det, der er kommet ud af forliget på det her punkt, kun er det, som regeringen i forvejen havde foreslået.

Og må jeg så bare også til afslutning omkring sygehussektoren sige, at så længe vi i Danmark føler, at det er vores pligt at uddanne læger til Norge for en betaling, der ligger væsentligt under det, som det koster os at uddanne de pågældende læger, er det da klart, at vi har lægemangel i Danmark. Men det er selvfølgelig noget, vi skal diskutere i en helt anden sammenhæng.

Lad mig sige omkring Den Sociale Pensionsfond, som jeg allerede har været inde på også tidligere på dagen, at det er vores opfattelse i Dansk Folkeparti, at det anslag, man retter mod Den Sociale Pensionsfond, burde man holde sig for god til. Den Sociale Pensionsfond er jo kommet på baggrund af ekstraordinære indbetalin-

ger og er en fond, der er skabt med et helt klart formål, og vi finder, at man nu lige så stille udhuler fonden for at betale løbende driftsudgifter på finansloven, altså i virkeligheden betaler driftsudgifter med engangsindtægter.

De midler, man tager fra pensionsfonden, som er en del af fondens grundkapital, er jo at betragte som engangsindtægter, og derfor er det som at . . . – som i en velkendt talemåde – i bukserne for at holde varmen. Det er ikke noget, der efter vores opfattelse er holdbart. Derfor burde man ikke gøre det på den måde. Men det har forligspartierne altså kunnet enes om; på den måde får man så også bragt formalia i orden, og det er jo den eneste side af forslaget omkring Den Sociale Pensionsfond, som er fornuftig.

Med hensyn til kriminalforsorgen skal jeg blot nævne, at der også er ændringsforslag på det område. Dansk Folkeparti støtter enhver bestræbelse og stemmer her i Folketingssalen for enhver bestræbelse, der skaber bedre fængselsforhold, herunder nybygning af et fængsel og de ekstra vilkår, der ligger på kriminalforsorgens område.

Så skal jeg til slut kort sige om nogle af de andre ændringsforslag, der er stillet af forskellige partier, at når det drejer sig om ændringsforslagene fra SF, er der en række, vi vil vælge at støtte. Jeg nævnte før nogle forslag omkring boligstøtten. Der er forslag på Socialministeriets område om at forhøje midlerne. Der er et forslag, som jeg konkret nævnte før om medicin-tilskud, som man fjerner, altså man fjerner spæremålet. Der er forslaget om efteruddannelse vedrørende psykisk syge børn. Der er forslag om målrettet forskning på sundhedsområdet. Og endelig er der forslag om en pulje til materielfornyelse m.v. på sygehusene. Det er forslag fra SF, som vi støtter her ved afstemningen senere på dagen.

Så er der forslag fra Enhedslisten. Der er faktisk også et par stykker dér, vi støtter. Omkring hædersgaveniveauet for besættelsestidens ofre har vi selv stillet et ændringsforslag gående ud på det samme, men vi støtter naturligvis også Enhedslistens forslag om at genoprette hædersgaverne. Der er et forslag om, at ældre over 65 år skal tilbydes gratis influenzavaccination. Det er jo fuldstændig i tråd med det forslag, vi selv har stillet her i Folketingssalen tidligere, og det støtter vi naturligvis. Der er forslag om en pulje til fjernelse af ventetider og øget forebyggelse; vi har tidligere været inde på, at det støtter vi

naturligvis. Og så er der forslag om en pulje til forbedring af forholdene for psykiatriske afdelinger og hospitaler; det støtter vi naturligvis også.

Vi støtter også forslaget om, at satspuljen forsvinder. Vi synes, det er hamrende udemokratisk, at syv ud af ti partier herinde har lavet en aftale om at sidde og være de glade julemænd her lidt før jul og dele ud af penge. Det er klart, at det skal ind over finanslovens rammer. Det ligger der forslag om. Det støtter vi.

Fra Fremskridtspartiet er der en række ændringsforslag, og mange af dem støtter vi. Jeg er enig med hr. Jes Lunde i, at ambitionsniveauet er faldet en del, specielt her, og det kan vi jo ikke andet end nikke anerkendende til, for det bringer ambitionsniveauet i retning af det, som Dansk Folkeparti har haft de senere år. Det synes vi er meget fornuftigt.

Jeg er også enig med hr. Jes Lunde i, at hvor det drejer sig om, at man bevilger lån til afhjælpning af nogle af de problemer, der er, både i sygehussektoren og på ældreområdet, er det ikke en god måde at gøre det på. Men vi vil gerne give det signal ved at stemme for forslagene, at vi støtter, at man gør en ekstra indsats på de områder. Men man burde naturligvis ikke gøre det ved långivning, det burde naturligvis gøres ved, at pengene reelt blev afsat til det.

Med hensyn til vores egne ændringsforslag skal jeg blot som afslutning her nævne, at de samlet set vil medføre besparelser og ekstraindtægter på 17,7 mia. kr., mens vi budgetterer med ekstraudgifter på 13,5 mia. kr. Det vil give en forbedring af statens budget på ca. 4,5 mia. kr.

Det, vi har fremlagt her, er selvfølgelig ikke en udtømmende gennemgang af, hvordan vi kunne tænke os, at statens budget skal se ud, men det er et forsøg på målrettet at angive nogle prioriteringer, som vi mener er nødvendige. Det er klart, at det går ud over ulandsområdet, det går ud over hjælp til flygtninge i Danmark – som vi ikke mener skal integreres, men som skal hjemsendes, når der er mulighed for det – og det går ud over kulturområdet.

Til gengæld bruger vi ekstra midler på dem, der er syge og svage i det danske samfund, og det er en prioritering, som vi håber vil vinde ekstra gehør herinde i Folketinget med årene. Vi håber og tror det, og så vil det også være muligt ad åre at få nogle af de her forslag gennemført.

(Kort bemærkning).

**Thor Pedersen (V):**

Jeg skal ikke nødvendigvis komme med et indlæg om de politiske synspunkter, som hr. Kristian Thulesen Dahl har, men jeg vil blot lige stille et spørgsmål om opfattelsen af den behandlingsgaranti, som er en del af aftalen om finansloven.

For det er rigtigt, som hr. Thulesen Dahl siger, at der er anført fire livstruende lidelser, og så siger hr. Thulesen Dahl: Det er så det, man har kunnet blive enige om.

Men jeg synes, man skal være retfærdig over for aftalen og dermed også den debat, der finder sted, også blandt læger, om, hvad det egentlig er, der er omfattet af aftalen, og være opmærksom på, at det, der er tale om, er, at Sundhedsstyrelsen har udmeldt fagligt acceptable ventetider for de sygdomme, hvor der på nuværende tidspunkt er fastlagt et behandlingsforløb. Og det gælder de fire, der er nævnt i aftalen.

Så vil jeg godt læse op, hvad der står videre:

»Garantien udvides til at omfatte andre livstruende sygdomme, i takt med at Sundhedsstyrelsen fastlægger retningslinjer for behandlingen og fagligt acceptable ventetider.«

Det er altså de ventetider, Sundhedsstyrelsen er i stand til at udmelde nu, der har været baggrund for antallet af de sygdomme, der er omfattet af garantien, og så bliver det fortløbende sådan, at når det faglige arbejde er gennemført af Sundhedsstyrelsen, kommer der også garantier for andre livstruende lidelser.

(Kort bemærkning).

**Kristian Thulesen Dahl (DF):**

Så vidt vi har forstået i Dansk Folkeparti, er der i virkeligheden i det, hr. Thor Pedersen nævner, ikke noget nyt under solen i forhold til det, Sundhedsstyrelsen i forvejen arbejdede med.

Hr. Thor Pedersen kan mene, det bliver mere forpligtende, fordi man nu får en mulighed for i tredje led eller noget i den stil at henvende sig på et privathospital, hvis alt er kokset i det offentlige sygehusvæsen inden for de områder, som er nævnt i ventetidsgarantien.

Men i virkeligheden er der ikke noget voldsomt nyt i forhold til det, vi blev præsenteret for som noget, man arbejdede med tidligere. Derfor synes vi, det er lidt hult at udskrive det her som det store gennembrud. Samtidig er det jo også afgørende, om der følger penge med den garanti, man giver på de flere områder, for

ellers er det jo bare, som vi også tidligere under en debat her i Folketingssalen har fået afklaret, et spørgsmål om, at man flytter fokus fra et område til et andet. Altså at man flytter smerten fra én sygdomskategori til en anden sygdomskategori, og det er for Dansk Folkeparti at se ikke løsningen.

Løsningen er for Dansk Folkeparti at se, at man virkelig får lavet et gennembrud for ventelisterne. Det koster selvfølgelig nogle penge, og det er også derfor, der er stillet nogle ændringsforslag, som vi støtter, der betyder yderligere bevillinger, bl.a. til materialeanskaffelser.

Så vil jeg godt sige en ting: Det, der selvfølgelig er helt afgørende, er, at man også får taget fat på den måde, sygehuse fungerer på, på arbejdstidstilrettelæggelse osv.

**Peter Duetoft (CD):**

Jeg vil gerne starte med at gøre hr. Thor Pedersens bemærkning til min, nemlig at det ville være rart, hvis man ville yde denne aftale retfærdighed. Jeg synes, at de sidste ugers debat i offentligheden måske havde fortjent, at der faktisk var lidt mere retfærdighed omkring aftalen, og at man også havde taget nogle større diskussioner om den end dem, som har præget offentligheden.

Men det kommer vi nok tilbage til i morgen, for det er jo ikke de store linjer, vi skal snakke om i dag; det er de ændringsforslag, der er stillet.

Hvis jeg skulle starte med at sammenligne ændringsforslagene fra regeringen med de ønsker, som CD kom med på vores landsmøde i november, og med de skriftlige udspil, vi lavede til regeringen i begyndelsen af forhandlingerne, så er vi sådan set meget godt tilfredse. På en lang række områder har man prioriteret synspunkter og prioriteret en indsats, der passer til de udspil, som vi kom med.

Jeg vil godt starte med sygehusområdet og sige, at vi støtter da behandlingsgarantien, for hvem kan være imod den? Men det er ikke CD, der har peget på, at behandlingsgarantien vil løse sygehusenes problemer. Det kan være et skridt i den rigtige retning, og vi vil ikke sige nej tak til den, for det kan da godt være, at den kan løse nogle problemer. Men det er stadig væk vores opfattelse, at det er strukturændringer i sygehusystemet og det, som hr. Thulesen Dahl også sluttede med, nemlig spørgsmålet om mere fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen,

der i virkeligheden er det, der skal til for at få det danske sygehusvæsen til at fungere.

Jeg kan ikke forstå hr. Thulesen Dahls synspunkter om, at man bare skal give flere penge. Jeg synes egentlig, det har vist sig gennem de seneste år, at man har kunnet give adskillige hundreder millioner kroner her og der og alle vegne, uden at det egentlig grundlæggende har ændret noget som helst. Så penge uden strukturændringer og penge uden fleksibilitet er som at smide penge ud af vinduet. Den diskussion havde vi gerne set, men nu starter man altså med behandlingsgarantien. Det er fint nok, og så må vi håbe, at den fungerer på de områder, der er udpeget.

Men man kommer ikke uden om den anden diskussion, og derfor glæder vi os også over, at der i aftalen rent faktisk er indskrevet, at regeringen skal lægge op til forhandlinger og presse på for forhandlinger om mere fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen omkring hospitalerne. I øvrigt er der også en tilsvarende passus omkring folkeskolen, hvor vi i høj grad mener, at stivnede arbejdstidsregler og stivnede strukturer gør, at man ikke kan få det optimale ud af det.

Som sagt er dette ikke en afstandtagen fra behandlingsgarantien, men det er for måske at slå en lille smule koldt vand i blodet på dem, der tror, at alle problemer nu er løst.

Vi er glade for, at Forsøgscentret for Voldtægts ofre også kom ind i finanslovsforslaget. Vi er meget tilfredse med, at man lægger op til en forlængelse af puljen til psykisk syges fysiske forhold på hospitalerne. Det er jo sådan, at den pulje, der nu har løbet i 3 år, udløber med 1999, og vi er meget godt tilfredse med, at man vil forhandle om forlængelse, for vi ved jo, at man kun er nogenlunde halvvejs i det arbejde, der skal gøres for at forbedre de fysiske rammer for de sindslidende.

Så er vi selvfølgelig meget glade for skattefritagelsen for den arbejdsgiverbetalte alkoholbehandling. Vi vil måske gerne på et senere tidspunkt kunne inddrage andre situationer i det; men det her er jo da en start.

Vi talte også lidt for, at folkehøjskolerne skulle have et løft, og det er der også stillet ændringsforslag om. Jeg vil gerne her i morgen, når statsministeren er her, takke for det, for det er i høj grad ham som person, vi kan takke for det.

Her vil jeg allerede melde, at vi er meget godt tilfredse med etableringen af et folke-

mords- og holocaustcenter, som vi tror vil være med til at placere Danmark og København centralt i kampen for menneskerettigheder og en mere human verden. Men jeg vil benytte lejligheden i morgen, når statsministeren er til stede, til at gøre mere ud af det.

Med hensyn til kriminalforsorgen er vi tilfredse med de forslag, der ligger om en flerårsaftale, nyt fængsel osv.; det er jo også ting, der er groet i vor have.

På erhvervsområdet vil vi understrege, at selskabsskattenedsættelsen nok så meget er et psykologisk signal. Man kan diskutere, hvor meget det i praksis betyder for erhvervslivet, men der er i hvert fald et godt erhvervssignal i nedsættelsen af grundskylden for produktionsjord, selv om det da ikke skal skjules, at vi jo meget gerne havde set, at man var gået ind på boligejernes område og havde forsøgt at forebygge nogle af de stigninger, der var i forbindelse med pinsepakken. Men så langt kunne vi altså ikke komme.

Så er der fjernelsen af arbejdsmarkedsbidraget, som jo også er et godt signal at sende til det erhvervsliv, som er en forudsætning for, at vi kan bevare et velfærdssamfund.

Uden nu at skulle blive for lokalpatriotisk skal jeg da bare i en randbemærkning sige, at nu må snakken om motorveje i dele af Jylland vel holde op. Nu er der altså indgået endnu en aftale om det, og den aftale er jo i hvert fald sådan, at den vel er til at leve med for alle parter. Jeg vil bare sige til finansministeren, at vi ikke nødvendigvis opfatter bemærkningen om, at en vis del af den motorvej skal bygges så hurtigt, som det teknisk er muligt, som om den skal gennemføres i december år 2002. Det kunne godt være, at det kunne rykkes frem til januar år 2002. Men lad os nu slutte den diskussion og prøve at holde de aftaler, som vi har indgået så mange gange. Denne gang må de vel holde.

Forsvaret: Hovedsagen er vel, at 1999 ikke skal præges af drømme om, hvad nogle kan få igennem for år 2000, at 1999 skal køre videre efter det forlig, der foreligger, og med de hensigter, der var i det forlig. Så må vi jo tage slagsmålet i løbet af 1999, gerne så tidligt som overhovedet muligt, om forsvarets fremtid. Vi er ikke på besparelsessiden her. Det er nok nødvendigt med nogle omlægninger, fordi opgaverne er anderledes nu, end de har været før. Sådan må enhver produktionsvirksomhed jo også gøre. Hvis man pludselig holder op med at lave flødekarameletter og laver maltbolcher i

stedet for, skal man jo også foretage nogle omstillinger, og det er klart, at omstillingen i forsvaret fra et nationalt forsvar til et mere internationalt forsvar stiller nogle krav. Men rammerne vil vi i hvert fald kæmpe for bliver bevaret.

Afsnittet om erhvervslivets administrative bøvler er jo bare et nyt kapitel i føljetonen om det område, og det har vi jo hvert eneste år ført frem som et vigtigt punkt, og det er det da også, og der er en syv steder, det nu bliver lettet.

Men det, der for os er det vigtigste i det afsnit, er faktisk, at man for første gang har købt det, man kunne kalde en eliteordning, altså tankegangen om, at de virksomheder, der altid lever op til kravene, de virksomheder, der gør, hvad de skal, de virksomheder, der ikke er problemer med, ikke skal hjemsendes af kontroller hele tiden, mens man skal kontrollere de virksomheder, som har problemer, mere. Det har vi haft lidt svært ved at slippe igennem med tidligere, men nu har man da i alt fald slået fast i aftalen, at man vil prøve at lave en redegørelse for, om det kan lade sig gøre. Det håber vi at det kan, for det vil virkelig betyde noget for rigtig mange mennesker, også i mindre virksomheder.

Med hensyn til de store områder er finanslovdebatter og også finanslovforhandlinger efterhånden noget underligt noget. I virkeligheden kan man vel sige, at finansloven er en eller anden cirkel, som der så er nogle satellitter, der drøner rundt om. I virkeligheden handler meget af den diskussion, der foregår i finanslovtiden, jo stort set om andet end finanslov. Det ser vi da også denne gang, hvor det er arbejdsmarkedsreformer, det er ene, det andet og det syvende, der er kommet ind. Den debat hører ikke hjemme i dag, men jeg kan love Tinget for, at i morgen skal jeg nok også komme ind på efterlønsdiskussionen, boligstøttediskussionen og diskussionen om det rummelige arbejdsmarked. Den skal nok få hele turen i morgen, men da det kun er ændringsforslagene i dag, er der jo ingen grund til at kaste sig ud i det. Det er altså ikke en nedprioritering af de emner, men de hører mere hjemme under generaldebatten i morgen eftermiddag.

Der er bestemt forslag fra ikkeforligspartier, som CD er fascineret af. Der er også nogle, vi bestemt ikke er fascineret af, ulandsforslag og den slags, men man må jo altid overveje den situation med sig selv, at når man indgår et forlig, bliver man afskåret fra at støtte nogle for-

slag, der kommer fra ikkeforligspartnere, selv om man kunne være fascineret af at stemme for dem. Det er selvfølgelig altid en beklagelig situation.

Til gengæld mener vi, at der er mere gevinst i at være med og få nogle af sine ting gennemført, så de bliver til noget, i stedet for at stå udenfor og flagre med et flag og stemme for det rigtige, som aldrig bliver til noget.

Det er altså en markering af, at der f.eks. om de sindslidende er stillet ændringsforslag, som jeg personlig gerne ville støtte, men som ikke er kommet igennem under forligsforhandlingerne. Det er der så andre ting om de sindslidende, der er, og det fører naturligvis til en afvejning af, hvor man så vil være. En gang imellem lukker man øjnene og trykker på nej, selv om man måske gerne ville stemme ja, men det er prisen.

Bare den markering, for at vi ikke skal få i nakken om 2 dage, at der altså på nogle af de områder, som vi selv har talt for i årevis, er foreslået noget, som vi altså stemmer imod. Ja, det er jo meget godt, at folk vil noget, men hvis de ikke får noget igennem, hjælper det jo ikke.

Derfor er situationen for os som for andre forligspartier, at vi naturligvis støtter finansministerens ændringsforslag, og vi agter såmænd også, sikkert til stor overraskelse for mange, at stemme for finansloven til sidst.

#### **Jørgen Estrup (RV):**

Jeg skal også prøve at holde mig til en arbejdsdeling mellem dagens debat og den, der givetvis bliver lang i morgen, og blot starte med at konstatere, at fra radikal side er jo overordentlig godt tilfredse med den finanslovaftale, der er indgået, og som er et led i det man, måske med et noget fortærsket ord kunne kalde den nødvendige økonomiske politik. Det er jo sådan et kedeligt ord indtil den dag, hvor den ikke er der, så bliver den pludselig meget interessant.

Her er vi ret overbevist om, at vi faktisk med pinsepakken, kommuneaftalen og nu finansloven har fået en treklang, som er overordentlig vigtig for at holde dansk økonomi på sporet.

Hvis man skal fortsætte billederne, har man i luftfartssproget noget der hedder en trepunktslanding. Det er sådan en god, pæn landing, hvor alle passagererne sidder roligt og fortsætter med sjusserne. Vi kan jo kun håbe, at den har den kvalitet. Det må tiden vise. Det er i hvert fald ikke en katastrofeopbremsning, og det synes jeg er værd at understrege, også i lyset af de noget oppiskede kommentarer,

grænsende til det hysteriske, der indimellem kommer om, hvor dårligt forbrugere og virksomheder vurderer fremtiden.

Det er altså ikke bare en finanslov, som vedrører økonomien. Det er i høj grad også en finanslov, som vedrører principper. Jeg går ud fra, at morgendagens debat i høj grad vil komme til at dreje sig om reformerne. Dem vil jeg i hvert fald også komme ind på i morgen, og det er klart, at vi fra radikal side hilser det overordentlig velkommen, at der er taget nogle måske ikke populære, men meget nødvendige skridt for at få vores velfærdssamfund til også på lang sigt at hænge sammen. Robusthed er ikke nødvendigvis en kvalitet, man bare kan regne med.

Jeg skal også vende tilbage til principperne i reformerne, for der er også en del at sige om det.

Et aspekt, som jeg synes man måske bør nævne allerede i dag, også fordi der er megen kritik af boligstøtteforslaget, som indgår i en del af reformpakken, er jo, at vi på boligområdet under alle omstændigheder har brug for en balance mellem ejere, lejere og andelshavere, og vi tog ganske hårdt fat på ejerne i forbindelse med pinsepakken.

Det, vi laver nu omkring boligstøtten, er i høj grad noget, som det vil være lejerne der mærker. Vi må sige, at når 50 pct. af lejerne får boligstøtte, så er vi jo, som det også er bemærket før, langt ude over det punkt, hvor man kan snakke om, at det blot er en transbestemt social ydelse. Det er andet og mere, og det betyder jo selvfølgelig, at man ikke kan målrette den til dem, der har størst behov.

Vi er også i gang med at skabe den nødvendige balance i forhold til andelshaverne, og jeg tror, det er kolossalt vigtigt, at der på den måde fortsat skabes en balance på boligmarkedet.

Jeg vil godt beklage – det synes jeg også, man skal gøre i denne her sammenhæng – at det ikke har været muligt at gøre noget mere for byfornyelsen. Jeg tror, at det er et af de steder, vi meget hurtigt bør prøve at vende tilbage til, når der bliver mulighed for det. Så snart aktiviteten peger i retning af, at det kan lade sig gøre, ser jeg meget gerne, at investeringsrammen for byfornyelse blev genoprettet.

Også et enkelt ord om det, vi gør på erhvervsområdet. Vi hilser fra radikal side i høj grad velkommen, at der er en mindre tilpasning på selskabsskatteområdet. Det tror vi er nødvendigt. Man kan i høj grad diskutere, hvor

langt man skal gå i den retning. Dette her er i hvert fald et fornuftigt skridt.

Jeg vil derimod i modsætning til andre sige, at vi temmelig stærkt beklager, at vi også var nødt til at acceptere, at jordskatterne i et par år skulle sænkes, og at der skulle lægges loft over dem. Det mener vi går i den gale retning, men sådan er det, når man laver forlig.

Et stort område, som ligger os på sinde, er uddannelsesområdet. Vi er meget tilfredse med, at der nu er skabt bred tilslutning til den lovgivning, som undervisningsministeren har lagt frem. Det drejer sig om forslag til en reform af erhvervsuddannelserne, som sikrer færre indgange, større gennemskuelighed og bedre muligheder for den enkelte for at udnytte systemet på en konstruktiv måde. Det drejer sig både om pladser og især om penge til at få de videregående uddannelser til at afvikle en pukkel, så der forhåbentlig kan skabes en fornuftig balance mellem optagelse gennem kvote I og kvote II, hvor det helt oplagt i øjeblikket ikke er hensigtsmæssigt, at der er en så stor belastning på kvote II, uanset at kvote II har sin selvstændige berettigelse. Der er lagt vægt på bedre kvalitet, på en løbende evaluering, og det mener vi er vigtigt.

Så vil jeg selvfølgelig også, som andre har gjort det, nævne den øgede bevilling til folkehøjskolerne. Overskriften er konkurrencemæssig ligestilling, ikke et kronisk kunstigt åndedræt til folkehøjskolerne, men derimod en ligestilling.

Hr. Thulesen Dahl sagde før noget om, at det generede ham, at man havde prioriteret kulturområdet højt. Det kan ikke undre mig. Uanset at hr. Thulesen Dahl har skiftet parti, har det ligget til den fløj af Folketinget, at de ikke bryder sig særlig meget om at give penge til kultur, og derfor må jeg sige, at når hr. Thulesen Dahl så omgående sætter det i forbindelse med, at man har prioriteret galt, fordi man laver en begrænsning af medicintilskuddene, jamen så er det lige præcis den prioritering, som adskiller vores to partier.

Jeg synes, det er en fornuftig prioritering, at man begrænser tilskuddene til hovedpinepiller og giver noget mere til f.eks. at producere gode danske film, men jeg ved, at hr. Thulesen Dahl mener det modsatte, og det tror jeg vi begge er godt tilfredse med; det markerer nøjagtig forskellen mellem vore partier.

På sygehusområdet er vi også tilfredse med, at man nu får givet en del patienter med virke-

lig livstruende sygdomme en øget tryghed. Vi tror ikke, dette på nogen måde er et columbus-æg, men det har en effekt for lige præcis de grupper, der er tale om her. Man kan derimod ikke udvide garantien til en hel masse andre områder uden at støde mod det, som er det afgørende problem i sundhedssektoren, nemlig mangelen på personressourcer. Derfor skal man ikke tro, at dette kan bruges til blot at gå videre med at få ventetiderne ned. Det er ikke det, der er løsningen på problemet.

Man kan vel sige, at dette er Folketingets julegave til amterne. Der er simpelt hen her tale om det, man kunne kalde Sundhedsstyrelsens patientservice, som sikrer, at amterne nu er i stand til med en passende fast hånd fra Folketinget og ministeren at gennemføre en ordentlig ressourcestyring, og det er i sidste ende det, der er brug for, det er det, der skaber en god mulighed for, at vi faktisk får mere ud af det og dermed giver patienterne nogle bedre muligheder.

På et særligt område har vi fra radikal side en tak til finansministeren, og det drejer sig om det, der nu kaldes freds- og stabilitetsrammen, som tidligere hed katastroferammen, og som altså er et led i et instrument, som vi faktisk længe har haft som en mulighed i Folketinget, men hvor den del af det, der vedrørte forebyggelse og indsats i katastrofer, faktisk var reserveret til modtagelse af flygtninge.

Det er nødvendigt, at der fortsat er penge til flygtningemodtagelsen, til præasylfasen, men det er også nødvendigt, at vi nu får det nye instrument, som sikrer os, at vi enten kan være med til at forebygge konflikter eller sætte ind, når konflikterne er der, når der har været direkte væbnede indgreb af forskellig slags, og dermed være med til med civile midler at bygge det samfund op, som skal sikre stabiliteten fremover.

De midler, der gradvis frigives her – forhåbentlig ikke voldsomt i starten, og sådan ser det heller ikke ud efter de foreliggende forslag – og væsentlig mere på lidt længere sigt, vil give et nyt instrument, som supplerer det, vi på den ene side har i forbindelse med miljøstøtte og ulandsbistand og på den anden side af skalaen, når det går galt, har i forbindelse med forsvarrets internationale indsats. Det tror jeg er en kolossal vigtig ting; det er præcis det instrument, som en række andre lande ikke er villige til at tage med i marken, når konflikter skal løses og man skal sikre sig, at de ikke genopstår efter

kort tid. Det er her, det internationale samfund i høj grad svigter.

Det fører mig så over til den sidste ting, jeg ikke kan undgå at nævne, også fordi det er indgået i debatten i dag, nemlig spørgsmålet om ulandsbistanden. Fra radikal side er vi overordentlig godt tilfredse med, at der er et stort, solidt flertal bag den ulandsbistand, som er på finansloven. Vi er også godt tilfredse med, at Venstre og De Konservative nu direkte markerer, at miljø og det, der nu hedder freds- og stabilitetsrammen, er noget, de har et medansvar for. Det giver en sikkerhed for, at det ikke blot er noget, som man kaster sig over med forskellige sparetiltag, hvis regeringsmagten, det gud forbyde, skulle skifte på et eller andet tidspunkt.

Men jeg vil godt sige, at jeg kan alligevel ikke lade være med at undre mig en lille smule over de ændringsforslag, som Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet har stillet, som går ud på blot sådan her og nu med et hurtigt sving med sparekniven at skære en tredjedel af ulandsrammen væk. Ingen overvejelser om, hvordan det bør gøres, hvilke virkninger det har, nej, det er jo meget nemt, for det kræver sådan set bare en linje på et stykke papir; man tænker på et tal, og så går det igennem.

Hvis man kigger på, hvad det betyder, så betyder det, at man kan skære der, hvor den danske regering ikke på forhånd har bundet sig, og det er jo som bekendt på de humanitære midler, det er altså katastrofeindsatsen, det er på frie midler til internationale organisationer, det er UNICEF, det er WHO, UNDP, den slags organisationer, som i høj grad bl.a., men bestemt ikke kun, tager sig af at hjælpe flygtninge i nærområderne.

Vi må jo bare konstatere, at sådan er det. Jeg er helt sikker på, at uanset at man fra de to partiers side tager det her så let, vil vi givetvis have gode muligheder for, når flere af os nu skal rejse med repræsentanter for de to partier på et lille besøg i Tanzania og kigge på projekter, at forklare, hvorfor det nu ikke er nogen god idé. Så kan det jo være, vi kan få en bedre diskussion, når vi kommer hjem, om, at sådan en rejse måske alligevel kan give noget inspiration til saglige forslag. Det her er faktisk ikke sagligt, og jeg kan da love de to partiers repræsentanter, at sådan helt uden drillerier går det nok ikke på den rejse, men på den anden side plejer vi at have det udmærket.



Jeg vil blot slutte af med at sige, at i morgen vender vi så tilbage til den almindelige politiske situation, og det er klart, at ikke mindst de perspektiver, vi fra radikal side ser i tilbagetrækningsordningerne, er vigtige at få debatteret, også fordi det jo trækker en linje helt tilbage til slutningen af 1970'erne og til en politisk indsats, som dengang forenede to sider af denne sal, som ikke siden rigtig har kunnet forenes før måske nu med dette finanslovforlig. Men der er i og for sig meget perspektiv i de tyve år, der er gået siden. Det tror jeg vi får en chance for at debattere i morgen.

(Kort bemærkning).

**Kristian Thulesen Dahl (DF):**

En kommentar og et spørgsmål om ulandsbistanden.

Hr. Estrup ved naturligvis, at når regeringen stiller i Finansudvalget med et aktstykke med ønske om at hjælpe flygtninge i nærområder eller specifikt hjælpe i forbindelse med repatriering, altså hjemsendelse af flygtninge fra Danmark til deres nærområder, så stemmer Dansk Folkeparti for forslaget. Det vil vi også fremover gøre.

Men vi mener, det er muligt at foretage en besparelse på ulandsrammen, og det er jo så det, der er angivet i ændringsforslaget. Derfor et spørgsmål til hr. Estrup: Den aftale, der er indgået om finansloven, er vel kun på det her område indgået for 1999? Når jeg spørger, er det altså for at finde ud af, hvor stærkt Venstre og De Konservative er bundet, for det forslag, som Dansk Folkeparti stiller her med ændringsforslaget om at spare på ulandsrammen, er jo ikke meget væsensforskelligt fra det forslag, som Venstre og De Konservative stillede sidste år til finanslovsforslaget.

Men både hr. Jan Petersen og nu hr. Estrup har talt, som om det, der er lavet på ulandsområdet, er en aftale, der rækker mange år frem. Man bruger udtryk som, at nu er der skabt sikkerhed for, stor parlamentarisk dækning for osv. Derfor er jeg selvfølgelig lidt interesseret i at vide, hvor langt aftalen går. Er der noget, vi ikke kunne læse os til, eller gælder den aftale, der er indgået, kun for 1999, hvorefter det står forligspartierne frit for i år 2000 og fremefter at foreslå ændringer i selve rammen, altså i størrelsen af Danmarks ulandsbistand?

(Kort bemærkning).

**Jørgen Estrup (RV):**

Nu skal hr. Thulesen Dahl jo ikke undervurdere sig selv, og jeg vil faktisk sige, at vi da skal have en faktor 2 ind for at komme op på det samme beløb som henholdsvis Venstre og De Konservative, så hvis vi lægger dem sammen, ja, så passer det nok nogenlunde.

Men det, som jo er ideen, er, at Dansk Folkeparti uden at blinke kan nå det beløb her og nu og i og for sig er relativt ligeglad med, om det kan ske på en fornuftig måde, hvem det går ud over eller hvad. Det var sådan set det, der var min vinkel på det.

Så må jeg sige, at jeg da ærlig talt, indtil jeg bliver orienteret om det modsatte, tror på, at når man går ind i en finanslovaftale og klart accepterer en bevilling, men så sandelig også nogle principper, fordi der er nye principper i det, der bliver lavet her, føler man sig bundet i et vist omfang.

Det kan jeg jo ikke love på de to partiers vegne, men jeg ville tro, at der er så meget parlamentarisk tradition i de to partier, at det også vil være deres almindelige holdning, men jeg synes, hr. Thulesen Dahl skulle spørge de to partier selv.

(Kort bemærkning).

**Kristian Thulesen Dahl (DF)**

Det være så hermed gjort på hr. Estrups foranledning, for jeg synes faktisk, det er rimeligt interessant at få afklaret.

Så blot lige til størrelsen af spareforslaget: Så vidt jeg husker, var V og K's ændringsforslag til ulandsrammen sidste år, at Danmark gik ned på 0,8 pct. af bruttonationalproduktet, BNP. Nu ligger vi i vores forslag på 0,7.

Så er det klart, at der siden er sket en prisudvikling i de faktiske beløbsstørrelser, for der sker jo altså den her automatiske stigning i ulandsbistanden, som ville betyde, at hvis man bare i 1999 fastholdt 1998-niveaue, ville man faktisk spare 470 mio. kr. Derfor er det klart, at man kan få beløbet til at se meget stort ud, men når man kigger på det, der er det faktuelle, nemlig procenten, er der faktisk ikke så stor forskel på det, Dansk Folkeparti i dag foreslår, og det, som Venstre og De Konservative foreslog sidste år.

(Kort bemærkning).

**Jørgen Estrup (RV):**

Nej, men jeg vil da gerne indrømme, at hvis vi begynder at gå over til procentregninger og sådan noget, kan man jo altid komme et stykke væk fra vejen. Det ved jeg at hr. Thulesen Dahl har erfaring i. Men jeg synes på den anden side ikke, at man skal sætte sit lys under en skæppe.

Jeg går ud fra, at når hr. Thulesen Dahl foreslår besparelser på det her område, er det, fordi man faktisk mener dem og ikke ønsker at gøre dem til nogle meget små besparelser, men det kan jeg have misforstået.

**Frank Aaen (EL):**

2 dage før valget udsendte landets statsminister et ugebrev, som gik ud på at fortælle, hvad konsekvensen ville være, hvis man fik V og K til magten.

V og K lovede jo skattelettelse til erhvervslivet, sagde statsministeren, og vi ved jo godt, og de borgerlige partier glemmer at sige, at når man giver sådanne skattelettelse til erhvervslivet, kan pengene kun hentes hos borgerne selv gennem besparelser på offentlige ydelser, mere brugerbetaling, nedsatte dagpenge, dårligere arbejdsmiljø, begrænsning af efterlønnen, mindre uddannelse, højere huslejer, nedlæggelser af job i det offentlige. Vi kender jo temaerne som de borgerlige mærkesager. Hvordan skal gavebuden i øvrigt ellers finansieres, spurgte statsministeren, ganske rigtigt, op til valgdatoen.

Det, statsministeren glemte at sige, var, at den gavebod og de finansieringsforslag sådan set var dem, statsministeren selv havde i tankerne, og det er sådan set dem, vi ser opsummeret i de ændringsforslag til finansloven, som vi har til behandling i dag. Nogle af tingene var med i det oprindelige udkast, nogle af tingene er blevet tilføjet, gjort værre.

I finanslovsforslaget var der allerede forslag om, at huslejerne skulle hæves for alle dem, der har mindst, nemlig dem, der i dag får boligstøtte. Det betyder, at lejere, den enlige forsørger, der ikke har mere end dagpengene, i boligstøtte mister, hvad der svarer til 2 ugers understøttelse. Det betyder, at stort set alle de pensionister her i landet, der i dag får boligydelse, i de kommende år får mindre i boligydelse.

Det var med i forslaget, at der skulle spares på dagpengene, dagpengerettighederne skulle forringes. Det betyder, at de 50-54-årige i dag må være usikre på, om de ryger på bistands-

hjælp. Det betyder, at de unge under 25 med uddannelse fremover må nøjes med dimittend-sats, 82 pct. af dagpengemaximum, og det betyder, at dagpengeperioden endnu en gang bliver nedskåret.

Oveni det kommer så alt det, vi har diskuteret så heftigt de senere dage omkring efterlønnen, og som også går på tyveri. Derudover indfører man en ekstra skatteforhøjelse på 4 mia. kr. i form af et særligt efterlønskointingent.

Der er forslag i ændringsforslagene om at spare på medicinen, godt 300 mio. kr.

Der er forslag i ændringsforslagene om at give landets pensionister i langt hovedparten af landets kommuner en skatteforhøjelse ved at fjerne et særligt tilskud, der i dag kompenserer for en høj kommuneskat. Dette tillæg fjernes nu.

Vi kan også se, hvad pengene skal bruges til. Alt det, der tages fra almindelige mennesker, fra pensionisterne, fra lejerne, fra de syge, fra dem, der gerne vil bevare retten til efterløn, går til at finansiere skattelettelse til erhvervslivet.

I det oprindelige forslag til finanslov var det meningen, at erhvervslivet skulle have en skatenedsættelse, de delvis skulle finansiere selv; 1 mia. kr. ud af 2 mia. kr. skulle erhvervslivet selv finansiere. Den milliard er bare strøget, og nu får erhvervslivet ubeskåret 2 mia. kr. i skattelettelse plus noget yderligere. I alt ca. 2,5 mia. kr. til erhvervslivet. Aktionærerne får stadig væk 3/4 mia. kr. i besparelse, fordi man ikke længere skal betale omsætningsafgift. Det er blevet udskudt nogle måneder, men skal i øvrigt så træde i kraft fuldt ud.

Derudover fjernes arbejdsmarkedsbidraget fra arbejdsgiverne. Landmændene får skattelettelse, ekstra tilskud. Der sker oven i købet noget, som jeg tror regeringen må være inderligt imod, nemlig at man sætter loft over jordskatten for landmænd. Jeg har forstået det sådan, at regeringens planer i øvrigt gik i retning af at øge skattebidraget for jord og fast ejendom. Men det skal i hvert fald ikke gælde for landmændene, i hvert fald ikke i det kommende par år.

Det hele bliver altså til skattelettelse til erhvervslivet. Derudover bliver der også råd til flere motorveje. Der er andre ting, der bliver råd til.

Hvad der ikke bliver råd til, er mere til sundheden. Det er jo skrigende, at der ikke er afsat ekstra penge til sundhedsvæsenet. Man laver en behandlingsgaranti, har aftalt den sammen med sine forligspartier. Det behøvede man ikke at

gøre, for det var der flertal for i Folketinget i forvejen. Jeg tror, at hele Folketinget gik ind for den behandlingsgaranti. Og når man så ikke sammenkæder behandlingsgarantien med en ekstra bevilling til sundhedsvæsenet, så ved vi jo godt, at en behandlingsgaranti for nogle sygdomme uden ekstra ressourcer naturnødvendigt og helt logisk fører til længere ventelister til behandling af andre sygdomme. Det vil sige, at ventelister til behandling af de banale sygdomme, som ikke er livstruende, men livsskadelige, fremover bliver længere.

At regeringen derudover synes, de har lyst til at give Venstre en ideologisk gevinst ved at begynde at nævne mulighederne for behandling på privathospitaler, siger bare alt om, at regeringen har mistet principperne i forhold til det, de sagde før valget, hvor de jo også var imod privathospitaler.

Og som om det ikke var slemt nok, at man ikke giver penge til, at man kan opfylde løfterne om behandlingsgaranti, går man på jagt i amternes pengekasser og pålægger dem et bidrag til statskassen på 300 mio. kr., fordi man påstår, at de har øget aktiviteten for meget. Er der nogen i Danmark, der har opdaget, at amterne har for mange penge? Jeg har ikke mødt nogen, der mener, at amterne har for mange penge, på nær én person, landets finansminister, der synes, amterne har for mange penge, og derfor skal nogle af dem hentes hjem i statskassen.

Hr. Jan Petersen var i sin ordførertale inde på, at der er en realvækst i kommunerne. Det er der ikke. Den økonomiske aftale, der er lavet med landets kommuner, siger 1 pct. i realvækst. Da 1 pct. er mindre end lønudviklingen, og da den offentlige sektor hovedsagelig består af løn, betyder en vækst på 1 pct. et reelt fald i aktivitetsniveauet. Sådan bliver det, og derfor ser vi i kommunerne, at der er reelle nedskæringer rundt omkring.

Mangel på hjemmehjælp, sagde hr. Jan Petersen. Jo, det er jo rigtigt, men hvorfor mangler der kvalificeret, uddannet hjemmehjælp, som hr. Jan Petersen var inde på? Jo, det gør der jo, fordi der er blevet skåret så meget ned, at folk flygter fra det erhverv. Der er ikke ressourcer nok. Det er for hårdt arbejde. Det er for utilfredsstillende. Derfor er det da også underligt, når man her står og siger, at problemet er, at der mangler uddannet hjemmehjælp, at der så ikke straks sættes nogle ressourcer af til at gøre det mindre nedslidende at være hjemmehjælp

og dermed beholde folk i arbejde, samtidig med at man sætter gang i en uddannelsesindsats.

Man siger, man vil så meget godt, men når det kommer til realiteternes verden, sker der ingenting.

Man leder også meget forgæves efter miljøet i finanslovaftalen. Hvor er ændringsforslagene, der gør en indsats for miljøet, for økologien? De er der ikke.

Hvor er løfterne om, at børnefamilierne skulle have et vældigt løft? De er der ikke.

Så ved jeg godt, man hele tiden bliver stillet over for svaret: Der er jo ikke råd. Det er selvfølgelig enkelt at sige, men vi vil ikke acceptere det argument alene af den ene grund, at når der gives 4 mia. kr. ufinansieret til erhvervslivet i skattelettelser, er der selvfølgelig råd. Så er det bare et spørgsmål om prioritering. Det er punkt 1. Selvfølgelig er der råd. Det er et spørgsmål om prioritering.

Men man kunne nu også komme ganske langt, uden at det kostede særlig meget. Noget af det basale i Enhedslistens ændringsforslag går ud på at bruge dagpengene aktivt til at skabe rigtige job til gavn for velfærden, til gavn for miljøet i stedet for at holde folk i arbejdsløshed, betale dem dagpenge og have dem ansat i mærkelige puljejob og andre ordninger.

Det er sådan, at hvis man tager dagpengeudgiften og dertil lægger det beløb, vi hvert år bruger på aktivering på tåbelige kurser, på at genere mennesker, ja, så har vi faktisk mere end det, det koster at ansætte mennesker på normale løn- og arbejdsvilkår som hjemmehjælper, som pædagog, i sundhedssektoren, hvor der er brug for flere hænder, end der findes i øjeblikket.

Det er faktisk kun et spørgsmål om at prioritere, om man vil sætte folk i rigtigt arbejde eller man synes, det er vigtigt, at de holdes i aktiveringsordninger og på underlige kurser.

Vi foreslår endvidere, at man går den modsatte vej af regeringens forslag om at give skattelettelser. Vi foreslår, at man dropper de foreslåede skattelettelser og tværtimod sætter erhvervsskatten op til 40 pct. Den er i forvejen langt under de 34, der tales om i dag, på grund af mulighederne for at skubbe skatten uendeligt foran sig. Hvis vi satte den op til 40, kom den bare nærmere den skatteprocent, vi formelt siger, der er i dag.

Der kan uden videre spares et par milliarder på militæret. Selv om vi stadig væk skulle ønske at have noget tilbage, som vi kan bruge til

fredsbevarende indsats rundt i verden, vil der stadig være mulighed for at spare milliarder dér, uden at det gør nogen som helst skade. Det gør faktisk kun gavn.

Med hensyn til miljøområdet er det vores forslag, at man skal sætte gang i produktionen af økologiske produkter, der ikke er fødevarer, non food-produkter. Det er jo dem, vi i dag kigger forgæves efter nede i supermarkedet, når vi køber ind. Det er økologisk vaskepulver. Det er økologiske produkter af alle mulige arter, som ikke er i fødevarerdivisionen. Vi vil afsætte penge til at få sat gang i sådan en produktion.

Vi mener, der er brug for en større indsats for energibesparelser, og i den forbindelse har vi fået øje på de 200 mio. kr., der er fra CO<sub>2</sub>-afgiften, og som burde tilbageføres til erhvervslivet for at hjælpe dem til at nedsætte energiforbruget, men som bare tages ind i den store kasse.

Jeg synes i øvrigt, det er lidt underligt, at V og K, som ellers har været meget opmærksomme på, at grønne afgifter ikke bare må blive en skat, nu har accepteret, at de 200 mio. kr. bare bliver en skat, der ryger ned i statskassen i stedet for at blive brugt til gavn for energibesparelser ude i erhvervslivet.

Så ønsker vi selvfølgelig en forbedring af den kollektive trafik for også på den måde at nedbringe transportens miljøbelastning.

Vi har et forslag, som vi vender tilbage med i form af et egentligt lovforslag, om at ophæve satspuljen. Det er denne uskønne lov, som et stort flertal af partier herinde har lavet, om, at man hvert eneste år tager et antal kroner af det, der ellers skulle være givet til forhøjelse af pensioner, dagpenge og bistandssatser, og putter dem ned i en sukkerskål, som man sidder bag lukkede døre og fordeler til veldædige projekter, de fleste i øvrigt udmærkede, men alligevel på en meget udemokratisk måde, og de er først og fremmest finansieret helt skørt ved, at man har taget pengene fra dem, der i forvejen har allermindst. Det kunne faktisk føge landets pensioner, dagpenge og bistandssatser med 3 mia. kr., hvis man nedlagde satspuljen og i stedet for finansierede de fornuftige projekter på normal vis via finansloven.

Vi foreslår rigtige job. Det sidste, jeg vil nævne, er vores hovedforslag om, at man i stedet for at aktivere mennesker sørger for, at de bliver ansat på normale løn- og arbejdsvilkår, og at vi i øvrigt får saneret i de utrolig rigide regler, der gælder for arbejdsløse, som jo er udsat for et bødesystem, man ikke kender andre ste-

der i samfundet. Bare det, at man kommer til at skrive lidt forkert på et dagpengekort, udløser en kæmpemæssig bøde, mens andre, der snyder for hundredevis af millioner, nøjes med en betinget straf.

Regeringen blev valgt på at ville velfærdssamfundet på et solidarisk grundlag i modsætning til det, Venstre og højrefløjen står for. Men det, der sker i øjeblikket her så få måneder efter valget, er, at regeringen afvikler velfærden sammen med Venstre. Det er i virkeligheden det afgørende tema både i ændringsforslagene og i den samlede finanslov, og det er det, vi vil vende tilbage til i morgen.

Hvad er det for en linje, regeringen hermed er slået ind på med den stribe af ændringsforslag, vi har til behandling i dag? Jamen det er faktisk det modsatte af det, man under valgkampen sagde man ville. Det er det modsatte af det, som regeringen lovede. Man gør faktisk det, som man i valgkampen sagde at V og K ville gøre. Det er regeringen nu i fuld gang med selv at gøre.

**Tredje næstformand (Poul Nødgaard):**  
Hr. Kim Behnke som ordfører.

**Kim Behnke (FP):**

Der er et gammelt ordsprog, der siger, at når Fanden bliver gammel, går han i kloster. Selv om Fremskridtspartiet har været i Folketinget i nu 25 år, er det ikke ensbetydende med, at vi har opgivet de politiske idealer, de politiske punkter, de politiske mål vi har, tværtimod.

Derfor er omfanget og antallet af Fremskridtspartiets ændringsforslag til finansloven ikke et udtryk for, at vi har opgivet i forhold til det politiske mål, vi har. Tværtimod henviser vi i bemærkningerne til de mange ændringsforslag, vi har stillet i tidligere år. Vi står fortsat ved dem alle sammen uændret.

Men finanslovforhandlingerne i år fik jo et ganske andet forløb, end vi umiddelbart havde forventet. Der skete nemlig det, at midt i oktober måned forlader Enhedslisten forhandlingerne. Finansministeren gør så det lidt utraditionelle og lidt uventede at invitere Fremskridtspartiet til at deltage i finanslovforhandlingerne.

Det var en invitation, som vi selvfølgelig tog imod med interesse. Og sandt skal siges, det forløb, der derefter var i Finansministeriet, men så sandelig også i mange af de forskellige ressourceministerier, var ikke et forløb, der afskrækkede Fremskridtspartiet. Der var da punkter,

som vi godt kunne tænke os sammensat på en lidt anden måde, men sådan er det jo altid i det politiske billede.

Når det ikke blev til mere end et par, tre, fire forhandlingsrunder, skyldes det jo, at et af de meget store punkter ikke blev præsenteret for Fremskridtspartiet, nemlig spørgsmålet om den totale omlægning af efterlønnen. Det punkt blev ikke præsenteret for os, og det er jo det, der har været omdrejningspunktet for regeringens finansloftale med primært Venstre og Det Konservative Folkeparti. Så det er klart, at de forhandlinger jo så ikke kunne føre til en egentlig aftale med Fremskridtspartiet.

Så stod vi i den situation, at det ville forekomme lidt underligt, hvis vi efter at have deltaget i et forhandlingsforløb så kom med vores traditionelle over 1.000 ændringsforslag og et samlet bud på en helt anden finanslov.

Derfor valgte vi i år den fremgangsmåde, at vi har stillet et mindre antal ændringsforslag for på nogle konkrete punkter at vise, at de ønsker, Fremskridtspartiet har til ekstra udgifter og nye forbedringer, er vi også i stand til at finansiere med fornuftige og velgennemtænkte ændringsforslag. For en af de ting, der jo altid svæver i luften, er, at Fremskridtspartiet fremsætter ufinansierede ønsker. Det er så sandelig ikke tilfældet, snarere tværtimod. I vores ændringsforslag er der en betydelig overfinansiering, og det betyder, at der kan skabes mulighed for at få statens gæld nedbragt. Det er et godt formål. Et andet godt formål er, at der kan skabes plads til at få skattebyrden lettet. Det er et andet og mindst lige så godt formål.

Kigger vi på de ændringsforslag, der er stillet, og den finansloftale, der ligger, ja, så må vi sige, at vi ikke kan forstå det menneskesyn, der ligger til grund, når man ser på, hvad Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti har at byde på.

Tager vi en enkelt ting, ulandsområdet, som har været nævnt her i dag, så hævder man, at Danmark er forpligtet af FN. Vi skal give ulandsbistand, hævdes det. Det er da også rigtigt, at der ligger en anbefaling fra FN om, at vi skal give 0,7 pct. af vores bruttofaktoriindkomst i ulandsbistand. Men det gør vi ikke i Danmark. Næh, vi har selv valgt som vel det eneste land i verden at give ulandsbistand på 1 pct. af vores bruttofaktoriindkomst. Og det betyder, at hver eneste gang der er en plasticpose, der går i stykker, hver eneste gang der er en, der falder

og slår sig, og der kommer en ambulanceudrykning, stiger vores ulandsbistand.

Den automatik er i sig selv absurd, men derudover må man jo stille spørgsmålet: Er det nødvendigt, at Danmark med 5,2 millioner mennesker skal stå i spidsen som det eneste land i verden og yde mere i ulandsbistand, end noget andet land gør?

Svaret er efter Fremskridtspartiets mening nej. Særligt når man sammenholder det med, at et andet organ, også et FN-organ, nemlig verdenssundhedsorganisationen WHO, jo er kommet med nogle anbefalinger omkring sygehøvsvesenet, omkring kræftbehandling, omkring folkesundhed.

De anbefalinger ser man fuldstændig stort på fra regeringens og dens forligspartiets side. Det er man ligeglad med. Man er ligeglad med, at der er en overdødelighed blandt kvinder i Danmark, der får brystkræft, på over 3.000. Man ser bort fra, at når det gælder kræftbehandling, er Danmark nu nede på niveau med lande som Polen og de baltiske lande. Der er der ingen forsøg på at leve op til de rekommandationer, der kommer fra verdenssundhedsorganisationen WHO.

Men når det gælder ulandsbistanden, når det gælder bortdødsling af milliarder af danske kroner til korrupte regimer rundt omkring i verden, fastholder man, at det er meget, meget vigtigt, at Danmark lever op til de forpligtelser.

Der er der et skel, der er der en forskel i menneskesyn, og det har vi med vore ændringsforslag prøvet at illustrere. For kigger vi på nogle af de ændringsforslag, Fremskridtspartiet har stillet, ja, så er det med det formål at hjælpe de grupper af borgere i Danmark, som har det allerværst og har det allersværest.

Derudover har vi ønsket at komme med tilkendegivelser på en lang række helt konkrete områder. Det gælder f.eks. hjemmehjælpsområdet, og dér er vi tilsyneladende det eneste parti her, der føler sig forpligtet af den vedtagelse, som et enigt Folketing vedtog den 25. juni i år, en vedtagelse, hvor Folketingets partier sagde: Ja, vi skal sørge for bedre hjemmehjælp. Men det har ikke udløst et eneste ændringsforslag. Ej heller har det udløst et eneste ændringsforslag, at man i samme vedtagelse forpligtede sig til at fremme udbygningen af plejehjem. Det vedtog et enigt Folketing også, men det er altså kun Fremskridtspartiet, der føler sig forpligtet til at følge op i forhold til at komme med konkrete bevillinger.

Så er det også sådan, at på en lang række punkter inden for sundhedsområdet har vi afsat yderligere midler. Men – og det er så blevet kritiseret af flere partier, primært af SF – hvorfor er det kun penge, vi stiller til rådighed som en likviditetsforlængelse for amtskommunerne? Det er, fordi vi ikke ønsker, at Folketinget skal præmiere de amter, der ikke har levet op til de aftaler, de er forpligtet af.

Så man kan sige, der er et element af sund økonomisk fornuft. Vi vil ikke have, at patienterne lider under, at der sidder nogle elendige amtsrådspolitikere, men vi vil heller ikke have, at staten kommer de elendige amtsrådspolitikere til undsætning længere, end at vi hjælper med en forøget likviditet, sådan at patienter med livstruende sygdomme kan komme til øjeblikkelig behandling.

Så har vi en ny ting, en bonusordning, som går ud på, at de sygehuse, der har en særlig god rate, når det gælder nedbringelse af ventelister osv., kan få en særlig bonus. Amtsrådspolitikerne og sygehuspolitikerne fortæller os, at i dag er det sådan, at hvis de gør en ekstra indsats, straffer de sig selv, fordi bevillingssystemet er så snævert indrettet, at der ikke er ekstra penge til rådighed, hvis man ønsker at gøre en ekstra indsats. Og det er jo ud fra patienternes synspunkt en absurd situation. Derfor skal der være en bonusordning, sådan at de, der gør en ekstra indsats, kan få ekstra penge til det formål.

Så har vi i buketten af områder til finansiering af vore ekstra udgifter valgt ulandsbistand, men vi har ikke foreslået, at ulandsbistanden skal afskaffes. Vi har sådan set heller ikke foreslået, at ulandsbistanden i sig selv skal nedsættes, næh, vi har foreslået, at Danmark giver 0,7 pct. af sin bruttofaktorindkomst i ulandsbistand og ikke 1 pct.

Vi har foreslået, at man i statens regi igen går i gang med at udlicitere. Udliciteringsrådet har lidt anklagende påpeget, at bare man forøger udliciteringerne i statens regi med sølle 5 pct., ja, så kunne finansministeren opnå en driftsbeparelse på over 500 mio. kr.

Der er en masse steder, hvor det også fortsat er muligt at sælge og skabe ekstraordinære engangsindtægter til at nedbringe statens gæld, sådan at den store rentebyrde kan komme ned.

Og så underer det os, at et område som Told og Skat skal have en stigning i sine administrationsomkostninger på 375 mio. kr. fra 1998 til 1999. Beparelsesforslaget fra Fremskridtsparti-

et går altså bare ud på, at det niveau, Told og Skat har i 1998, fastholder man i 1999.

Så er der et område, hvor vi mener, at regeringen tager for blidt fat, nemlig med hensyn til stop for det sociale bedrageri. Socialministeriets egne tal bygger på, at det er i størrelsesordenen 2-3 mia. kr. om året, der bedrages for på området. Regeringens ændringsforslag er for tyndt, der skal gribes hårdere fat for at få nedbragt det sociale bedrageri.

Og så er der endelig kulturområdet. Vi kan ikke forstå, hvorfor man på filmstøtten skal have 50 mio. kr. ekstra næste år, 100 mio. kr. yderligere i år 2000 og endelig 150 mio. kr. ekstra i det tredje år. Vi kan ikke forstå, hvorfor filmstøtten skal have så mange ekstra penge, når man på andre områder ikke er i stand til at finde de fornødne bevillinger.

Og så så vi jo midt under finanslovforhandlingerne, at der var en række københavnske teatre, som peb lidt: Ja, de kunne ikke få økonomien til at hænge sammen. O.k., hvad gør man så? Så piber man lidt over for den bevillende myndighed, kulturministeren, og ministanden om ikke kulturministeren fra den ene time til den anden finder 5 mio. kr.

Der blev spurgt: Hvor havde ministeren fundet 5 mio. kr.? Og lidt populistisk svarede ministeren, at hun havde støvsuget i ministeriet, og så fandt man 5 mio. kr. til betrængte københavnske teatre.

Se, når danske kræftpatienter melder sig og spørger, hvorfor de ikke kan blive behandlet, og får de svaret, at vi ikke har det nødvendige udstyr. Man skal f.eks. til hospitalerne købe en særlig gammakniv. Den koster 5 mio. kr. Dér er der ingen ministre, der tilbyder at støvsuge deres ministerier og skaffe de 5 mio. kr. Nej, der må kræftpatienterne henvises til enten at gå og vente, dø eller blive sendt til udlandet. Hvorimod københavnske teatre, der piber lidt over dårlig belægning på nogle elendige forestillinger, straks får 5 mio. kr.

Dér er der en klar forskel i det menneskesyn, som vi anlægger i Fremskridtspartiet, og det, som de forenede forligspartier anlægger. Det vedstår vi gerne, vi prioriterer til enhver tid syge og svage danskere, og så må områder som produktion af dogmefilm og alt mulig andet skrammel enten overlades til finansiering på det frie marked, eller også må det simpelt hen vente, indtil pengekasserne måske en dag bugner.

Så er der ændringsforslaget omkring alkoholbehandlingen. Vi er glade for, at det er kommet med, vi synes måske også, at det var lige lovlig kæphøjt, at Venstre erklærede, at det var en indrømmelse til dem. Vi husker fra sidste folketingssamling beslutningsforslaget fra CD, som jo rent faktisk udløste aftalen med regeringen.

Vi husker også Fremskridtspartiets beslutningsforslag, som gik ud på, at man skulle udvide det til ikke kun at være alkoholbehandling, men behandling generelt. Det forslag genfremsetter vi i den her samling, fordi vi mener, at nu er der boret hul i Berlinmuren, nu er der skabt en mulighed for, at vi kan udvide ordningen fra alkoholbehandling og til også at gælde andre behandlingstyper. Det er jo ikke kun personer på arbejdsmarkedet med alkoholproblemer, der har brug for, at deres arbejdsgiver kan gå ind og finansiere og hjælpe dem til at komme videre. Det kan lige så godt være i tilfælde af alle mulige andre sygdomme.

Så er der på udgiftsområdet en række forslag fra Fremskridtspartiet. Det gælder i første omgang kriminalforsorgen. Vi har fortsat det synspunkt, at vi gerne vil være med i den flerårige aftale for kriminalforsorgen, som der er lagt op til. Og vores ændringsforslag går da alene ud på, at man starter op med det, der hedder elektronisk fængsling. Det koster nogle millioner kroner, og det synes vi er fornuftigt.

Vi vil også gerne være med til en aftale på forsvarsområdet, og mens der er andre, der har svært ved at finde ud af, om det kan lade sig gøre at finde besparelser på forsvarsområdet, er det bestemt ikke noget, der ligger os fjernt. Til gengæld er der i øjeblikket et akut behov for at få tilført forsvaret flere ressourcer til køb af materiel, fordi så store dele af forsvarets materiel i øjeblikket befinder sig i udlandet til løsning af internationale opgaver.

Vi er også interesseret i at være med til at støtte op omkring en ny aftale på politiområdet, og noget af det, der er vigtigt dér, er at få lavet aftaler om seniorstillinger i politiet, sådan at de såkaldt pensionerede politifolk fortsat kan varetage opgaver rundt omkring på stationerne, sådan at, tillad mig udtrykket, de unge og raske betjente kan være mere på gaden.

Endelig er der spørgsmålet om medicintilskudsordningen. Der har vi indtil videre valgt at sige, at vi tror, det, regeringen lægger op til, går galt, men vi ved det jo ikke før oktober næste år, hvor loven træder i kraft. Men én ting

ved vi, og det er, at personer med kronisk sygdom kommer i klemme. Og derfor har vi med råd og vejledning fra de organisationer, der varetager deres interesser, afsat et beløb i størrelsesordenen 30 mio. kr. til brug for at sikre, at alle med kroniske sygdomme kan få medicinen billigt eller helt gratis.

Så er der sagen om det administrative bøvvl, og efter at CD ikke længere har en fremtrædende minister i regeringen, ja, faktisk slet ikke er med i regeringen længere, er det gået fuldstændigt i stå. Der er brug for at få speedet op i Erhvervsministeriet og få fundet frem til, hvor man kan begrænse det administrative bøvvl. Det ved vi godt koster nogle penge, og dem er vi villig til at afsætte.

Endelig er der iværksætterne, og der glædede det os, at vi læste, at der var et forslag på vej om, at iværksættere det første par år kan slippe for at betale skat, imens de kommer i gang. Men minsandten om ikke det forslag faldt ud af finanslovforhandlingerne. Vi forstår det ikke, vi synes, at det forslag skulle have nydt fremme.

Så er der selskabsskatten eller erhvervsskatten, og der bekymrer det os jo, at Venstre og De Konservative har ladet sig spise af med, at erhvervsskatterne kun sænkes til 32 pct. Der skulle selvfølgelig aftales en plan for at få erhvervsskatterne længere ned, ned til de 26 pct., sådan som det lå forud for pinsepakkens vedtagelse; det lå i kortene, at vi skulle have været nede på 26 pct. Så var Danmark blevet internationalt konkurrencedygtig på selskabsskatteområdet, og derfor har vi et ændringsforslag på det punkt.

Endelig er der spørgsmålet om pensionisterne, der bliver klemte, på grund af at man fjerner den skatterabat, de hidtil har haft, når kommuner og amter forhøjer skatterne. Dér har vi et ændringsforslag, som neutraliserer den situation.

Og så er der CO<sub>2</sub>-afgiften. Ja, milliarderne ligger og venter, projekterne er derude i erhvervsvirksomhederne, men tingene kan ikke blive kombineret.

Vores forslag er, at man lempet reglerne. Det har Folketinget gjort én gang, nemlig med hensyn til etablering af industriel kraftvarme. Dér forøgede man i juni tilskudsprocenten fra 30 til 40. Vi mener, man skal gøre noget tilsvarende for andre af de projekter, der er i erhvervslivet, sådan at vi rent faktisk kan få en langt større del af CO<sub>2</sub>-afgiften, de penge, som man havde lovet skulle tilbageføres til erhvervslivet, tilba-

geført. Man skal altså have lempet de regler, så det bliver nemmere at få pengene tilbage.

Alt det betyder, at der fra Fremskridtspartiet ligger et samlet projekt. Det er ikke en alternativ finanslov. Det er heller ikke et samlet budget fra Fremskridtspartiet, nej det er et enkelt projekt, som går ud på, at der er nogle påtrængende opgaver, der skal løses, og Fremskridtspartiet anviser så fornuftige, gennemtænkte finansieringer af de pågældende områder. Det er vores bidrag til finansloven for 1999.

Hvordan forløbet bliver i år 2000, er svært at spå om, men vi har dog det politiske budskab til finansministeren: Vi synes faktisk, finanslovforhandlingerne forløb i en fornuftig tone, så når vi skal snakke finanslov år 2000, håber vi, at finansministeren vil huske, at det at have Fremskridtspartiet til stede ved forhandlingsbordet faktisk var et projekt, som efter vores vurdering kunne have ført noget fornuftigt med sig.

Det peger de ændringsforslag, vi har stillet, også i retning af, og nu har finansministeren så en indholdsfortegnelse til, hvilke temaer det vil være relevant at diskutere med Fremskridtspartiet, hvis vi, forhåbentlig, mødes i oktober-november 1999.

Så er der ændringsforslagene fra andre partier. Der er det sådan, at SF har fire ændringsforslag, som vi støtter. Det er nr. 133 på sygehusområdet, det er nr. 142 på medicinområdet, det er nr. 143 omkring forskningen i alternativ medicin og endelig nr. 159 omkring efteruddannelse af personale til behandling af psykisk syge børn.

Enhedslisten har to ændringsforslag, som er faldet i vores smag. Det første er nr. 615 omkring ventelisterne på sygehusene, og det andet er nr. 616 med ensengrum for psykisk syge. De forslag vil Fremskridtspartiet stemme for.

Fremskridtspartiet vil støtte alle ændringsforslagene fra Dansk Folkeparti på nær et enkelt, nemlig det ændringsforslag, hvor Dansk Folkeparti er i kapløb med Enhedslisten om at bevilge flest penge til veteranerne fra Anden Verdenskrig.

Hvad angår finansministerens mange ændringsforslag, er der fire steder, hvor vi ikke kan støtte regeringen. Det gælder dels besparelserne på boligområdet, altså de ældres boligydelse. Det er besparelsen på medicinområdet. Det er konsekvenserne af efterlønsprojektet, og endelig er der pensionstområdet generelt.

På de fire steder, hvor det udløser ændringsforslag og de kommer til afstemning, stemmer

Fremskridtspartiet nej, men ellers støtter vi en stor del af de andre ændringsforslag, der er stillet af regeringen, for det var jo ting og projekter, som vi under finanslovforhandlingerne nikkede positivt til, og det vil vi selvfølgelig ikke løbe fra, når vi når frem til afstemningerne, så de steder vil vi også trykke på den grønne knap.

Når vi så i morgen får den generelle debat, går vi i dybden med tingene, men jeg vil da allerede på nuværende tidspunkt afsløre, at når vi når frem til den endelige og sidste afstemning om finansloven, ja, så må vi sige, at så er det samlede resultat efter vores vurdering på et sådant niveau, at det tvinger os til at stemme nej.

Der er dog den mulighed, at når vi når igen afstemningerne i dag og Fremskridtspartiet har fået vedtaget sine ændringsforslag, ja, så indstiller vi selvfølgelig finansloven til vedtagelse med de ændringsforslag, vi har stillet, og den mulighed foreligger jo teoretisk set fortsat.

#### **Flemming Kofod-Svendsen (KRF):**

Det er jo ganske mange ændringsforslag, som vi har til behandling nu. De fleste er stillet af finansministeren, og så er der nogle stillet af fire partier, som ikke er med i finanslovsforliget. Jeg synes, der er kommet mange og udmærkede ændringsforslag fra finansministerens side. Jeg vil nævne en hel del af dem, tage dem lidt i sådan nogle overordnede punkter.

Først til hele erhvervsområdet. Netop når vi er klar over, at betalingsbalancen ikke har det godt, er kommet under pres, er der jo brug for en styrkelse af erhvervslivet, og der er kommet mange ændringsforslag, som vi mener er rigtige og væsentlige. Lad mig nævne nogle af dem:

Bevarelse af den særlige administrationsgodtgørelse tror vi er rigtig over for de mindre erhvervsdrivende; afskaffelse af arbejdsmarkedsbidraget mener jeg er væsentligt; lavere selskabs- og virksomhedsskat, og at vi også får bedre vilkår for opsparing på etableringskonto. Landbruget ved vi er i en særlig vanskelig situation. Ud over disse forslag, som også er væsentlige for landbruget, er der jo nogle, som er landbrugsrelaterede på en særlig måde. Vi har fået et loft på 8 promille over grundskatten på produktionsjord, og vi bevarer tilskuddet til landbrugets konsulentordning. Der er også yderligere nogle forslag, men her har jeg taget nogle af de væsentlige, som vi er meget glade for er stillet, så vi med de ændringsforslag som følge af finanslovaftalen får en lang klarere og



bedre og rigtigere erhvervsprofil end den, der var lagt op til i det forslag, vi behandlede for nogle måneder siden.

Så er der nogle andre store områder. Arbejdsmarkedsreformen, her er der også forslag. Sigtet er jo kort her, at ledige kommer hurtigere i arbejde. Vi skal se det i en lidt bredere sammenhæng i morgen, men jeg synes, der er gode initiativer, rigtige initiativer. Også hvad angår indsatsen med det rummelige arbejdsmarked, er der positive og rigtige ændringsforslag, som vi gerne vil støtte.

Så kunne jeg også her nævne en forstærket indsats i kampen mod ventelisterne, behandlingsgarantiudmøntningen og arbejdsgivernes skattefri betaling for alkoholfvænnning; det er også et blokområde, som vi synes er godt og rigtigt.

Så er der hele spørgsmålet om boligstøtten, som vi nok skal se mere principielt på i morgen, men de forslag, der er stillet, er rigtige. Det er en langsigtet målsætning, at vi får tunet boligstøtten op, så vi virkelig hjælper dem, der har brug for støtten.

Tilsvarende, når det gælder hele efterlønsområdet, mener vi, at det, der er lavet på efterlønsområdet, jo er en konsolidering af velfærdssamfundet. Man kunne have udformet tingene anderledes, o.k., men selve sigtet bakker vi op. Vi kunne have ønsket en lidt anden udformning, men nu handler det om, at vi får bakket op om det, der er flertal for, så vi får en robust ordning her, hvor vi på den ene side har en mulighed for, at de, der er nedslidte, kan trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, men at vi samtidig har diverse tilskyndelser, så at de, der kan yde en arbejdsindsats, efter de er blevet 60 år, vil gøre det, for vi har brug for deres indsats.

Så er der et par andre områder, jeg også vil trække frem, som jeg er glad for. Det er de øgede bevillinger til de frie skoler. Jeg tænker specielt på højskoleområdet, men også husholdnings- og håndarbejdsområdet. Her har vi nogle skoler, som vi mener er utrolig vigtige i det samlede skolebillede, men hvor vi må konstatere, at det eksempelvis er blevet for dyrt at tage på et længerevarende højskoleophold sammenlignet med, hvad så mange andre ting koster. Vi er glade for, at der nu vil blive ydet en støtte til, at elevbetalingen kan nedbringes.

Så er vi utrolig glade for, at der er stillet forslag om, at vi får en pulje til en bedre abortrådgivning. Der er her lagt op til, at vi over en fler-

årig periode kan udmønte 5 mio. kr. til en bedre forebyggende og rådgivende indsats.

Vi også glade for, at der er tænkt på de ændringsforslag, der er stillet om det frivillige Danmark, de organisationer, som lever af indsamlede midler, men som på grund af udhulingen af fradragsværdien for gavebrevsordningen får en kompensation.

Samtidig vil jeg også sige, at der jo på satspuljeområdet er taget initiativ til mange mindre og større væsentlige projekter, som vi er glade for. Der er forelagt en helhed her af ændringsforslag kombineret med det oprindelige finanslovsforslag, som vi gerne støtter.

Så ligger der mange forslag fra oppositionen. Det er klart, at er man med i en aftale, så stemmer man ikke for de forslag, som de, der ikke er med i aftalen, har stillet, men der er nu heller ikke så voldsomt mange, der frister os. Der er da enkelte, hvis vi botaniserer i dem, som man isoleret set godt kunne have appetit på, men der er også adskillige forslag, f.eks. en dramatisk beskæring af ulandsbistanden fra Fremskridtspartiets og Dansk Folkepartis side, som vi selvfølgelig vil afvise. Der er også flere andre forslag, som vi helt markant ville have afvist, og så er der altså nogle småområder, som, okay, det havde været fint, men dem stemmer vi selvfølgelig også imod i konsekvens af, at vi er forligspartnere og helt bakker op om alle de forslag, der er kommet fra regeringen.

#### **Finansministeren (Mogens Lykketoft):**

Jeg vil indskrænke mig til nogle ganske få bemærkninger i dag, for jeg har opfattet signaler fra alle ordførerne på den måde, at man faktisk i højere grad, end vi har gjort tidligere år, har ønsket at overholde Folketingets forretningsorden og diskutere ændringsforslagene og så tage den generelle debat i morgen. Der har jeg selvfølgelig en række mere principielle bemærkninger, jeg gerne vil knytte, men dem vil jeg gemme til den lejlighed og nøjes med her at takke for en fredelig debat, som står i stærk modstrid til noget af den debat, der foregår i medierne og ude i befolkningen. I virkeligheden er det jo tankevækkende, så meget vi kan enes om i dette her Folketing i forhold til de store vanskeligheder, vi af mange grunde åbenbart har med at formidle den samme brede enighed ud til befolkningen.

Det vil jeg ikke gå ind i nu. Jeg noterer mig selvfølgelig, at konsekvensen af, at vi er seks partier, der er gået sammen, betyder, at der er

opbakning til de ændringsforslag, som er konsekvensen af aftalen, og at der også er en afvisning af forslag, som jo på nogle strækninger fra de fire partier, der ikke er med i aftalen, kan have et sympatisk indhold, men som berører den samlede økonomiske balance i finanslovaftalen, og som vi derfor fra aftalepartiernes side i enighed må afvise ved denne lejlighed.

Men jeg vil også godt nu netop inspireret af hr. Kim Behnke sige til alle partier, der har deltaget – og det er jo alle partier, der har deltaget i forhandlingerne – at jeg også synes, at vi på mange strækninger har kunnet afdække, at modsætningerne i dansk politik, modsætningerne med hensyn til, hvad der skulle ske i finansloven, går på kryds og tværs, og det havde selvfølgelig også været muligt i forhold til de partier, der ikke er kommet med i den nuværende aftale, at blive enige om ganske meget af det stof, som vi behandler i dag og i morgen.

### Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Før vi går til afstemning, holder vi en kort pause. Mødet udsættes og genoptages i dag kl. 15.10.

Mødet udsat kl. 15.00

Mødet genoptaget kl. 15.10

### Afstemning

Til § 5. Statsministeriet.

Ændringsforslag nr. 174 vedtoges med 100 stemmer mod 12.

Til § 6. Udenrigsministeriet.

Ændringsforslag nr. 175-177 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 604 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 558 forkastedes, idet 12 stemte for, 106 imod.

Ændringsforslag nr. 178 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 559 forkastedes, idet 12 stemte for, 105 imod.

Ændringsforslag nr. 605 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 650 forkastedes, idet 11 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 560 forkastedes, idet 12 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 179-189 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 132 forkastedes, idet 13 stemte for, 103 imod.

Til § 7. Finansministeriet.

Ændringsforslag nr. 561 forkastedes, idet 12 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 190 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 562 forkastedes, idet 12 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 191-195 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 651 forkastedes, idet 12 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 652 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 196 vedtoges uden afstemning.

Til § 8. Økonomiministeriet.

Ændringsforslag nr. 197 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 563 forkastedes, idet 2 stemte for, 117 imod.

Ændringsforslag nr. 564 forkastedes, idet 2 stemte for, 119 imod.

Ændringsforslag nr. 198 vedtoges uden afstemning.

## Til § 9. Skatteministeriet.

Ændringsforslag nr. 565 forkastedes, idet 12 stemte for, 106 imod.

Ændringsforslag nr. 566 forkastedes, idet 12 stemte for, 103 imod.

Ændringsforslag nr. 199-201, 1 og 202 vedtoges uden afstemning.

## Til § 11. Justitsministeriet.

Ændringsforslag nr. 203-205, 3 og 206-209 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 567 forkastedes, idet 12 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 210, 4 og 211 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 568 forkastedes, idet 3 stemte for, 117 imod; 1 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 212 vedtoges enstemmigt med 121 stemmer.

Ændringsforslag nr. 213 vedtoges enstemmigt med 120 stemmer.

## Til § 12. Forsvarsministeriet.

Ændringsforslag nr. 606 forkastedes, idet 13 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 569 forkastedes, idet 12 stemte for, 103 imod.

## Til § 13. Indenrigsministeriet.

Ændringsforslag nr. 5 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 653 forkastedes, idet 40 stemte for, 83 imod.

Ændringsforslag nr. 654 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 607 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 214 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 655 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 215 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 656 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 216 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 657 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 217 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 658 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 218 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 659 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 570 forkastedes, idet 12 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 660 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 608 forkastedes, idet 13 stemte for, 110 imod.

Ændringsforslag nr. 219 vedtoges med 109 stemmer mod 12.

Ændringsforslag nr. 661 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 220 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 609 forkastedes, idet 13 stemte for, 110 imod.

Ændringsforslag nr. 662 og 663 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 221 og 222 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 664 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 223 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 133 forkastedes, idet 25 stemte for, 98 imod.

Ændringsforslag nr. 224 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 134 forkastedes, idet 13 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 571 forkastedes, idet 12 stemte for, 106 imod.

Ændringsforslag nr. 225 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 610 forkastedes, idet 13 stemte for, 106 imod.

Ændringsforslag nr. 226-229 vedtoges uden afstemning.

Til § 14. By- og Boligministeriet.

Ændringsforslag nr. 14 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 135 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 230 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 136 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 231 vedtoges med 97 stemmer mod 26.

Ændringsforslag nr. 137 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 232 og 233 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 665 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15-18 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 666 forkastedes, idet 12 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 572 forkastedes, idet 11 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 234-236, 19, 20 og 237 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 138 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 238, 21 og 22 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 573 forkastedes, idet 11 stemte for, 105 imod.

Ændringsforslag nr. 239 og 23 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 574 forkastedes, idet 12 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 24 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 575 forkastedes, idet 12 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 139 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 240-242 vedtoges uden afstemning.

Til § 15. Socialministeriet.

Ændringsforslag nr. 243-245 og 25 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 576 forkastedes, idet 12 stemte for, 111 imod.

Ændringsforslag nr. 246 og 27 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 611 og 140 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 247-249, 29 og 250-253 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 254 vedtoges enstemmigt med 123 stemmer.

Ændringsforslag nr. 255-257 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 667 forkastedes, idet 12 stemte for, 110 imod.

Ændringsforslag nr. 258 og 259 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 260 vedtoges med 109 stemmer mod 14.

Ændringsforslag nr. 261 vedtoges med 107 stemmer mod 13.

Ændringsforslag nr. 262 og 263 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 612 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 264-267 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 668 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 268 og 269 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 613 forkastedes, idet 23 stemte for, 100 imod.

Ændringsforslag nr. 669 forkastedes, idet 21 stemte for, 100 imod.

Ændringsforslag nr. 577 forkastedes, idet 24 stemte for, 98 imod.

Ændringsforslag nr. 578 forkastedes, idet 25 stemte for, 98 imod.

Ændringsforslag nr. 270-275 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 579 forkastedes, idet 24 stemte for, 94 imod.

Ændringsforslag nr. 276 og 277 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 278 vedtoges enstemmigt med 121 stemmer.

Ændringsforslag nr. 32 og 279-281 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 670 forkastedes, idet 14 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 282 vedtoges med 97 stemmer mod 24.

Ændringsforslag nr. 283 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 284 vedtoges med 98 stemmer mod 25.

Ændringsforslag nr. 285 og 286 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 671 forkastedes, idet 12 stemte for, 110 imod.

Til § 16. Sundhedsministeriet.

Ændringsforslag nr. 287 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 141 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 34, 288, 35 og 36 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 142 forkastedes, idet 25 stemte for, 98 imod.

Ændringsforslag nr. 289 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 614 forkastedes, idet 13 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 290 vedtoges enstemmigt med 121 stemmer.

Ændringsforslag nr. 37 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 143 forkastedes, idet 25 stemte for, 97 imod.

Ændringsforslag nr. 38 og 39 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 580 forkastedes, idet 25 stemte for, 97 imod.

Ændringsforslag nr. 291 og 292 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 615 forkastedes, idet 25 stemte for, 96 imod.

Ændringsforslag nr. 672 forkastedes, idet 25 stemte for, 90 imod.

Ændringsforslag nr. 616 forkastedes, idet 24 stemte for, 97 imod.

Ændringsforslag nr. 673 forkastedes, idet 21 stemte for, 97 imod.

Ændringsforslag nr. 674 forkastedes, idet 24 stemte for, 94 imod.

Ændringsforslag nr. 675 forkastedes, idet 25 stemte for, 96 imod.

Ændringsforslag nr. 676 forkastedes, idet 25 stemte for, 91 imod.

Ændringsforslag nr. 581 forkastedes, idet 12 stemte for, 105 imod.

Ændringsforslag nr. 582 forkastedes, idet 15 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 40-43 vedtoges uden afstemning.

Til § 17. Arbejdsministeriet.

Ændringsforslag nr. 294 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 583 forkastedes, idet 12 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 295, 296, 44, 45 og 297 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 144 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 298-302 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 617 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 303-306 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 145 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 307-309 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 618 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 310 og 311 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 619 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 312 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 584 forkastedes, idet 15 stemte for, 97 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 313 og 314 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 146 forkastedes, idet 13 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 585 forkastedes, idet 12 stemte for, 111 imod.

Ændringsforslag nr. 677 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 315 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 678 og 679 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 316-318 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 680 forkastedes, idet 12 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 319 vedtoges med 107 stemmer mod 15.

Ændringsforslag nr. 320 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 147 forkastedes, idet 13 stemte for, 106 imod.

Ændringsforslag nr. 321 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 148 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 681 forkastedes, idet 12 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 322 vedtoges med 110 stemmer mod 13.

Ændringsforslag nr. 323 vedtoges med 106 stemmer mod 12.

Ændringsforslag nr. 324 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 149 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 620 forkastedes, idet 13 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 621 forkastedes, idet 3 stemte for, 107 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 325-335, 46, 336 og 337 vedtoges uden afstemning.

Til § 19. Forskningsministeriet.

Ændringsforslag nr. 47 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 586 forkastedes, idet 2 stemte for, 118 imod.

Ændringsforslag nr. 682 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 338, 49, 339, 51, 340, 53, 341-351, 64-74, 352, 75, 353 og 76 vedtoges uden afstemning.

Til § 20. Undervisningsministeriet.

Ændringsforslag nr. 354 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 622 og 623 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 77 og 355 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 150 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 356-358 og 78 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 624 forkastedes, idet 3 stemte for, 108 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 359-364 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 152 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 365, 366 og 79 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 625-627 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 367-387 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 153 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 388 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 154 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 389 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 155 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 390 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 156 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 391 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 157 forkastedes, idet 13 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 158 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 392-405 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 159 forkastedes, idet 25 stemte for, 96 imod.

Ændringsforslag nr. 406-410, 80, 411-413 vedtoges uden afstemning.

Til § 21. Kulturministeriet.

Ændringsforslag nr. 81 og 82 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 683 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 83 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 684 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 160 forkastedes, idet 13 stemte for, 104 imod.

Ændringsforslag nr. 708 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 685 og 686 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 85 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 687 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 415 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 688 og 689 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 587 forkastedes, idet 12 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 690-692 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 87 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 693 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 588 forkastedes, idet 12 stemte for, 110 imod.

Ændringsforslag nr. 416 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 694 og 695 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 89 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 696, 697, 161 og 698-700 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 162 forkastedes, idet 13 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 163 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 709 og 90 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 589 forkastedes, idet 12 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 91-93, 418, 419, 95-97, 420 og 421 vedtoges uden afstemning.



Til § 23. Miljø- og Energiministeriet.

Ændringsforslag nr. 422 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 164 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag 423-426 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 165 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 427 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 628 forkastedes, idet 12 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 166 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 629 og 630 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 631 forkastedes, idet 13 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 428, 99, 429 og 430 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 590 forkastedes, idet 12 stemte for, 105 imod.

Ændringsforslag nr. 100, 431-436, 101, 437-439 og 102 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 167 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 103 og 440-442 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 632 forkastedes, idet 13 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 443-450 vedtoges uden afstemning.

Til § 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Ændringsforslag nr. 105, 451-460, 107, 461, 462, 109, 463, 111, 464, 113 og 114 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 633 og 634 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 465-467, 115 og 468 vedtoges uden afstemning.

Til § 26. Erhvervsministeriet.

Ændringsforslag nr. 701 forkastedes, idet 12 stemte for, 110 imod.

Ændringsforslag nr. 591 forkastedes, idet 12 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 469-471 og 116 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 592 forkastedes, idet 12 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 472, 118 og 473 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 635 forkastedes uden afstemning.

Til § 28. Trafikministeriet.

Ændringsforslag nr. 168 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 636 forkastedes, idet 13 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 169 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 474 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 637 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 475 vedtoges med 97 stemmer mod 15; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 476, 122, 477, 478 og 124 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 593 forkastedes, idet 12 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 479-484 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 638 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 485 og 126 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 702 forkastedes, idet 12 stemte for, 105 imod.

Ændringsforslag nr. 486 og 487 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 639 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 129, 130, 488, 131 og 489 vedtoges uden afstemning.

Til § 34. Arbejdsmarkedsfond.

Ændringsforslag nr. 594 forkastedes, idet 12 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 710 vedtoges med 92 stemmer mod 25.

Ændringsforslag nr. 491 vedtoges uden afstemning.

Til § 35. Generelle reserver.

Ændringsforslag nr. 703 og 640 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 492-494 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 495 vedtoges enstemmigt med 120 stemmer.

Ændringsforslag nr. 641 forkastedes, idet 13 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 642 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 496-502 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 595 forkastedes, idet 12 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 596 forkastedes, idet 12 stemte for, 108 imod.

Ændringsforslag nr. 597 forkastedes, idet 12 stemte for, 106 imod.

Ændringsforslag nr. 598 forkastedes, idet 12 stemte for, 102 imod.

Ændringsforslag nr. 599 forkastedes, idet 12 stemte for, 106 imod.

Til § 36. Pensionsvæsenet.

Ændringsforslag nr. 503-507 vedtoges uden afstemning.

Til § 37. Renter.

Ændringsforslag nr. 643 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 508-515 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 704 forkastedes, idet 12 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 516 og 517 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 705 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 518 vedtoges uden afstemning.

Til § 38. Skatter og afgifter.

Ændringsforslag nr. 644 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 600 forkastedes, idet 23 stemte for, 99 imod.

Ændringsforslag nr. 711 vedtoges med 96 stemmer mod 25.

Ændringsforslag nr. 520 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 170 forkastedes, idet 13 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 706 forkastedes, idet 12 stemte for, 105 imod.

Ændringsforslag nr. 645 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 601 forkastedes, idet 12 stemte for, 105 imod.

Ændringsforslag nr. 171 og 646 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 521 og 522 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 602 forkastedes, idet 15 stemte for, 106 imod.

Ændringsforslag nr. 523 vedtoges med 95 stemmer mod 25.

Ændringsforslag nr. 172 og 647 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 524 vedtoges med 109 stemmer mod 12.

Ændringsforslag nr. 525-533 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 603 forkastedes, idet 12 stemte for, 102 imod.

Ændringsforslag nr. 173 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 534-540 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 648 og 649 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 541-543 og 714 vedtoges uden afstemning.

Til § 40. Genudlån m.v.

Ændringsforslag nr. 544, 712 og 546 vedtoges uden afstemning.

Til § 41. Beholdningsbevægelser m.v.

Ændringsforslag nr. 547 og 548 vedtoges uden afstemning.

Til § 42. Statsgældsafdrag.

Ændringsforslag nr. 549 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 707 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 550 vedtoges uden afstemning.

Til § 43. Statslånsoptagelse.

Ændringsforslag nr. 551-556 vedtoges uden afstemning.

Til § 44. Træk på Danmarks Nationalbank.

Ændringsforslag nr. 713 vedtoges uden afstemning.

#### **Formanden:**

Hermed er afstemningen om ændringsforslagene slut. Jeg foreslår, at behandlingen af finanslovsforslaget standses, og at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Finansudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sagens behandling er herefter stillet i bero.

---

#### **Meddelelser fra formanden**

#### **Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 17. december 1998, kl. 9.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.18

---